

ФАЙЗИ ТОЗА МЕОЯД АЗ
НАСИМИ ИСТИҚЛОЛ

саҳ. 7

ИСТИҚЛОЛИ МИЛЛӢ –
НАМОДИ САОДАТУ
САРБАЛАНДИИ МИЛЛАТ

саҳ. 10

ҲАРАКАТИ ОЛИМПӢ ҲАМЧУН
САМТИ АФЗАЛИЯТНОКИ
ФАӢОЛИЯТИ ЛИТСЕИ
НАЗДИ ДОНИШГОҲ

саҳ. 12

Мардум мадоини зару симанд дар сиришт, Чӯёи ин хазоини пинҳон муаллим аст.

Оғози нашр
1 сентябри соли 1957

№09 (1087)
30 СЕНТЯБР СОЛИ 2025

ОМӢЗГОРИ ҶАВОН

Нашрияи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни

МУБОРАК ДАРСИ СУЛҲУ РӢЗИ ДОНИШ

(Бардошт аз суҳанрони Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба ифтихори оғози соли нави таҳсил, таҷлили Рӯзи дониш ва Дарси сулҳ)

Суҳанрони Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба муносибати Рӯзи дониш ва Дарси сулҳ аз баррасии вазъи геополитикии ҷаҳони муосир, таҳкими сулҳу суботи ҷомеаи башар, фароҳам овардани фазои оромӣ осуда барои рушди соҳаҳои гуногуни ҳаёти мамлакат, бахусус соҳаи маориф оғоз гардид, ки бесабаб набуд. Зеро сулҳ сарчашмаи рушди ҷомеаи донишмехвар, омили бақо ва пешрафти ҷомеа, маҳаки таҳкимбахши илму дониш ҳисобида мешавад, бе сулҳ дониш вучуд дошта наметавонад, аз ҷониби дигар, инсоният бо рушди илму тақмили пайвастаи дониш сулҳро дар олам устувор менамояд, ин мафҳумҳо дар ҳамбастагӣ бо якдигар афкори солими инсонҳоро зиннат менамояд.

Дарси сулҳ ҳисси ватандӯстӣ, арҷгузори ба илму маърифат ва шукргузори аз неъматҳои сулҳу суботро дар замири ҳамгон чун ҷароғи фурузонандаи маърифат ва шари асосии рушди маънавияти инсон поянда нигоҳ медорад. Дарси сулҳ дар даврони истиқлол ба суннати боарзиштарини ҷомеа бадал ғайраву ҳадафи он дар

фазои оромӣ осуда рушди нерӯи инсонӣ ба шумор меояд. Бино ба таъкиди Президентии кишвар авзои имрӯзаи ҷомеаи башарӣ ҷавонони моро водор месозад, ки андешаи сулҳу субот ва ваҳдати ҳамдигарфаҳмиро ҳамчун ҷузъи муҳимтарину ҷудоинопазирӣ фарҳанг ва хувияти миллии қабул карда, ба хоҳири таҳкими ҳарчи бештари ин неъматҳои бебаҳо саъю талош намоянд. Ташаббуси навбатии кишвари мо доир ба «Даҳсолаи таҳкими сулҳ ба хоҳири наслҳои оянда» идомаи мантиқии талошҳои сулҳхоҳонаи Тоҷикистон дар арсаи байналмилалӣ мебошад. Сафарбар намудани саъю талоши ҷомеаи ҷаҳонӣ ба ҳалли мусолима-томези мушкилоти сайёра, аз қабилҳои муҳолифатҳо, ҷангу низоъҳо, фақру нобаробарӣ ва тағйирёбии иқлим, ки ба сулҳу амнияти наслҳои оянда хатардоранд, моҳияти ташаббуси моро ташкил медиҳад. Ба андешаи мо, ташаббусҳои сулҳхоҳонаи Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар замони муосир мазмун ва равиши тоза касб менамоянд, зеро дар мағз андар мағзи онҳо орзуву

Ахлиддин Ибодуллозода,
ректори ДДОТ ба номи С. Айни

ормонҳои ҷомеаи башар маскан гирифтааст. Аз ин рӯ, оғоз гардидани Рӯзи дониш бо Дарси сулҳ азми ҳамагонро барои ташаккули ҷаҳонбинии сулҳҷӯена

ва тарбияи инсонии таҳаммулгаро қавӣ менамояд. Дар суҳанрони Пешвои миллат ба муносибати Рӯзи дониш ва Дарси сулҳ ислоҳоти соҳаи маориф

ҷойгоҳи ҳоса дошт. Зеро дар сиёсати Пешвои миллат маориф самти афзалиятнок эълон гардида, илова ба маблағҳои буҷетӣ ҳар сол ба соҳаи маориф аз ҳисоби лоиҳаҳои сармоягузори давлатӣ маблағҳои зиёд ҷудо карда мешаванд. Дар 34 соли соҳибистиқлолии соҳаи маориф аз ҳисоби буҷети давлатӣ 67,4 миллиард сомонӣ ва аз ҳисоби лоиҳаҳои сармоягузори давлатӣ 6,2 миллиард сомонӣ, яъне дар маҷмӯъ, 73,6 миллиард сомонӣ маблағгузори гардидааст. Сарвари давлат бо қаноатмандӣ иброд доштанд, ки тайи даврони соҳибистиқлолии аз ҷониби соҳибкорони ватандӯсти кишвар ва шахсони саховатпеша ба маблағи 1 миллиарду 700 миллион сомонӣ 1435 муассисаи соҳаи маориф бо 231 ҳазор ҷойи нишаст сохта, ба истифода дода шудааст. Президентии мамлакат ҳамкориҳои шахсони саховатпеша ва соҳибкорони ватандӯстро барои бунёди муассисаҳои соҳаи маориф амали солеҳ ва иқдоми нек дар рушди соҳаи маориф арзёбӣ намуданд.

(Идома дар саҳ. 2)

ҲАМОИШ

ҶОРАБИНИИ ТАНТАНАВӢ
БАХШИДА БА РӢЗИ
ДОНИШ ВА ДАРСИ СУЛҲ

3

ҶАЛАСАИ НАЗОРАТӢ

ФАӢОЛИЯТ ДАР ҲАМАИ САМТҲО
ТАҚВИЯТ МЕӢБАД

3

КОНФРОНС

ТАҶЛИЛИ ҶАШНИ ПУРШУКӢҲИ
ИСТИҚЛОЛ ДАР ДОНИШГОҲ

4

МУБОРАК ДАРСИ СУЛҲУ РҶЗИ ДОНИШ

(Бардошт аз суҳанронии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба ифтихори оғози соли нави таҳсил, таҷлили Рӯзи дониш ва Дарси сулҳ)

(Аввалаш дар саҳ. 1)

Таваҷҷуҳ ба сифати таҳсилот аз нуктаҳои меҳвари суҳанронии Президенти мамлакат маҳсуб мешуд. Таҳсилоти олии касбӣ яке аз пояҳои асосии рушди иқтисодиёти ҳар як давлат ба шумор меравад, - таъкид доштанд Пешвои миллат ва афзуданд, ки дар ҷаҳони муосир, ки босуръат тағйир ёфта, талаботи бозори меҳнат пайваستا нав мегардад, зарурат ба таҳсилоти олии ҳамчун муҳити тавлиди дониш, технология ва инноватсия беш аз пеш эҳсос мегардад. Маҳз тавассути таҳсилоти олии босифат ҷомеа метавонад ба кадрҳои таълим намояд, ки бо дониш, масъулиятшиносӣ ва диди васеъ муҷаҳҳаз буда, дар ҳама соҳаҳои ҳаёт нақши фаъол бозида метавонанд.

Ба андешаи мо, ин таъкиди роҳнамунсоз бояд сармашқи кори ҳамаи кормандони соҳаи маориф, аз кормандон то устодону донишҷӯён қарор бигирад. Зеро дар бозори меҳнат на шумора, балки сифат бартарӣ дорад. Тарбияи мутахассисони мусаллаҳ бо донишҳои замонавӣ вазифаи ҷониби роҳбарону кормандони соҳа аст, ки Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ аз он истисно нест. Дар масъалаи баланд бардоштани сатҳи сифати таҳсил дар соли таҳсили 2024-2025 гурӯҳи кории доимо-амалкунанда дар ҳайати 17 нафар устодони Донишгоҳ ҳамчун коршинос (эксперт) бо фармони ректор таъсис дода шуд. Гурӯҳи корӣ вазифадор гардид, ки мунтазам дарсҳои омӯзгорони кафедраҳои таҳлилу баррасӣ намоянд. Дар шаш моҳи соли ҷорӣ 160 машғулиятҳои дарсии устодони кафедраҳои таҳлил карда, сифати дарсҳои баҳодихӣ намуда, тавсияву пешниҳодҳои худро чиҳати беҳтар шудани раванди таълим ва дар шакли салоҳиятноки баргузор намудани дарсҳо, манзур намуданд. Фикр мекунам, ин тадбир яке аз омилҳои баланд бардоштани сифати таҳсил мебошад. Таҷриба нишон дод, ки мароқ зоҳир намудан ба сифати таҳсил динамикаи донишандӯзиро давра ба давра боло мебарад. Дар натиҷаи андешидани тадбирҳои самарабахш дар нимсолаи аввали соли хониши 2025 шумораи донишҷӯёни танҳо бо баҳои аъло таҳсилдошта ба 657 нафар баробар шуд, ки ин рақам дар соли таҳсили сипаригардида 447 нафарро ташкил медод. Ҷамчунин шумораи гирандагони стипендияи аъло аз 430 нафари соли сипаригардида, ба 581 нафар расид.

Боло бурдани сифати таълим ба ҷалби устодони соҳибунвон низ марбут мегардад. Аз ин рӯ, фоизи омӯзгорони соҳибунвон дар донишгоҳи мо дар раванди болоравӣ қарор дошта, аз шумораи умумии 630 корманди доимӣ, 305 нафарашон ё 48,4% унвон ва дараҷаи имлӣ доранд, ки нисбати соли гузашта 4,4% зиёдтар аст.

Роҷеъ ба таъкиди Президенти мамлакат оид ба баланд бардоштани сифати таҳсилот ҳаминро зикр кардан бамаврид аст, ки муассисаи “Раддабандии муассисаҳои олии”-и Шурои сифат ва арзёбии таҳсилоти олии “НЕҚАС” пас аз санҷишу таҳлилҳои самтҳои гуногуни фаъолияти 422 муассисаи олии 55 кишвари ҷаҳон “Раддабандии муассисаҳои олии” дар соли 2025-ро интизор намуд. Аз ҷумла, аз Тоҷикистон дар ин раддабандӣ 3 муассисаи олии кишвар – Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи Бобоҷон Ғафуров дар зинаи 184 ва Донишгоҳи давлатии тиббии Хатлон дар зинаи 329 мавқеъи гирифтаанд.

Хушбахтона, Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ миёни муассисаҳои олии ҷаҳон бо гирифтани 8136 хол дар ин раддабандӣ ҷойи 8-умро сазовор гардида, бо ин тартиб дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мавқеи аввалро соҳиб шуд. Дар таърихи муассисаҳои таҳсилоти олии кишвар бори нахуст аст, ки яке аз донишгоҳҳои соҳибҳои холи баланди сатҳи ҷаҳонӣ гардида, ба даҳгонаи ин раддабандӣ ворид шуд.

Бо мақсади ба роҳ мондани назорати ҳамаҷониба дар самти амалӣ намудани таъкидҳои пайваस्ताи Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон оид ба рушди ҳамаҷонибаи забонҳои хоричӣ, махсусан забонҳои русӣ ва англисӣ дар самти рушд ва инкишофи бисёрзабонӣ, дар донишгоҳ 2 маркази фарҳангӣ аз қабили “Маркази Чинӣ” ва “Маркази Кореягӣ” бунёд ёфта, ҳамзамон “Маркази русӣ” пурра ба талаботи замони ҷавобгӯ, таъмир ва бо технологияҳои навин муҷаҳҳаз гардонидани шуд. Дар кӯтоҳтарин муддат бо намояндагони Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон маросими ифтитоҳи марказҳо ба роҳ монда мешавад.

Пешвои миллат ба масъалаи омода кардани омӯзгорони соҳаи табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ таваҷҷуҳ намуда, баён доштанд, ки дар оянда аз фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ омӯзгорону муҳаққиқони сатҳи баландро омода намуда, раванди амалишавии Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маорифро тақвият бахшем ва бо мақсади

омода намудани омӯзгорони ба-ландхитисоси равияҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ қабули довталабонро ба гурӯҳҳои бучетӣ зиёд намоянд. Вобаста ба ин нуктаи муҳим мо аллакай иқдоми амалиро роҳандозӣ кардем ва дар ДДОТ ба номи С. Айнӣ аз шумораи умумии донишҷӯён 6935 ё 41% донишҷӯён дар равияҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ таҳсил менамоянд, ки аз онҳо 4098 нафар ё 59,1% бучавай мебошанд. Тибқи дастури Пешвои миллат шумораи донишҷӯёни гурӯҳҳои бучетӣ дар равияҳои омӯзгорӣ боз ҳам бештар карда мешаванд.

Рушди педагогикаи ватанӣ низ дар маркази таваҷҷуҳи Пешвои миллат қарор гирифта, ибраз гардид, ки мо педагогикаи миллии худро бо истифода аз дастоварду нағмиҳои замони муосир ташаккул диҳем ва анҷом додани ин кор, пеш аз ҳама, вазифаи олимони соҳаи педагогика мебошад.

ДДОТ ба номи С. Айнӣ ба сифати яке аз муассисаҳои таҳсилоти олии касбии мамлакат барои рушди педагогикаи ватанӣ саҳми назаррас мегузорад. Дар таълифоти устодони донишгоҳи таълими педагогикаи миллии пайваस्ता афзалият пайдо менамояд. Агар соли гузашта аз ҷониби устодони муассиса 40 монография таълиф шуда бошад, имсол миқдори онҳо ба 54 адад расид. Ҷамзамон ҷопи 28 китоби дарсӣ маҳзани педагогикаи миллиро мукамалтар менамояд. Теъдоди мақолаҳои илмиву оммавӣ ба 1558 номгӯй мерасад. Дар озмунҳои ҷумҳуриявӣ “Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст” 7 нафар, “Ҷоми ректори Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ” 3 нафар, “Ҷоми ректори Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон” 2 нафар ва дар олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣ 2 нафар ғолибият ба даст оварданд. Фикр мекунам ҳамаи инҳо дар маҷмӯъ барои пешрафти педагогикаи ватанӣ мусоидат хоҳанд кард.

Масъалаи пешрафти илму маориф ва пайванди илм бо истеҳсолоти иқтисодӣ кишвар дар меҳвари суҳанронии Пешвои миллат ба ифтихори Рӯзи дониш ва Дарси сулҳ қарор дошт. Бо мақсади амалӣ намудани ин иқдом соли 2025 дар ҳудуди Боғи “Агробиолабораторӣ”-и Донишгоҳ дар дараи Ромит ба сохтмони корхонаи хурди истеҳсоли моеъҳои шӯянда ва косметологӣ оғоз бахшида шуд. Корхона дар ҳудуди 0,6 гектар бунёд гардида, дар он истеҳсоли зиёда аз 20 намуди моеъҳои шӯянда ва косметологӣ ба роҳ монда мешавад.

Гузашта аз ин, лоиҳаҳои бунёди типографияи нави замонавӣ ва сеҳи шарбатбарорӣ бо шарикон аз Чин мавриди қарордорӣ доранд. Маҳз дар ҳамаи замина бо истифода аз иқтисодиёти илмӣ Донишгоҳ ва ҳамкорҳои байналмилалӣ он чунин корхонаҳои сохта шуда, пайванди илм бо истеҳсолоти амалӣ карда мешавад.

Бояд зикр намуд, ки барои иҷрои саривақтии дастури супоришҳои Сарвари давлат вобаста ба пайвасти илм бо истеҳсолоти дар Парки технологияи назди Донишгоҳ истеҳсоли мизу курсӣ барои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва олии касбӣ, ошхона, роҳаткурсиҳо барои толорҳои маҷлисӣ, минбарҳо, ҷевон барои китоб, раҳти хоб ва наشري шиору овезаҳо ба роҳ монда шудааст. Яъне, имрӯз Парки технологияи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ яке аз паркҳои муваффақ миёни паркҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишвар мебошад.

Нуктаи дигари ниҳоят муҳим дар суҳанронии Сарвари давлат ба ифтихори Рӯзи дониш ва Дарси сулҳ арҷгузорӣ ба мақоми омӯзгор буд. Дар ин радиё таҳияи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақоми омӯзгор» шаҳодати ба фаъолияти омӯзгорон таваҷҷуҳи хоса зоҳир намудани ҳукумат аст. Омӯзгор шаъну шарафи миллат аст ва имрӯзу фардои ҳар як кишвар ва ҷомеа аз сатҳи маърифат ва фаъолияти ӯ вобастагии калон дорад, - таъкид намуданд Пешвои миллат. Воқеан, хиради омӯзгор ҷаҳлу хурофотро аз байн мебарад ва сарчашмаи комёбиҳои мегардад. Дар бартарафсозии тамоми мушкilotи миллату давлат, пеш аз ҳама, омӯзгорон саҳми муҳим доранд. Эҳтироми омӯзгор аз тарафи ҳар як фард эҳтироми худ, эҳтироми миллат ва эҳтироми ҷомеа аст. Мо мақоми омӯзгорро ҳар қадар баланд бардорем, ҷомеа ҳамон қадар муваффақу пешрафта мегардад. Чунин суҳанҳои самимиву хотирмон ва аз сидқ баённамудаи Пешвои миллат омӯзгорон ва кормандони соҳаи маорифро ба сӯйи комёбиҳо, пешрафтҳо, фатҳи қуллаҳои нави илму дониш талқин намуда, дили онҳоро ба омӯзишу парвариш гарм месозад, ба ин васила дар ҷомеа эҳтиром ба омӯзгор хусусияти оммавӣ гирифта, ҳамагон ба сӯйи ҷомеаи соҳибтамаддуни донишмеҳвари мусаллаҳ бо сарватҳои маънавий қадамҳои устувор мебардоранд.

Хуш омад мақдами фирӯзи дониш,

Ба мо рӯзи ҷаҳонафрӯзи дониш.

Ба аҳли мактабу илму маориф,

Муборак Дарси сулҳу Рӯзи дониш.

ҶАМОИШ

ЧОРАБИНИИ ТАНТАНАВӢ БАХШИДА БА РӢЗИ ДОНИШ ВА ДАРСИ СУЛӢ

МИҚДОРИ МОНОГРАФИЯҲО					
№	Дар донишгоҳ	Соли 2022	Соли 2023	Соли 2024	Соли 2025
	Ҳамагӣ:	41	39	40	54

ШУМОРАИ КИТОБИ ДАРСӢ					
№	Дар донишгоҳ	Соли 2022	Соли 2023	Соли 2024	Соли 2025
	Шумораи умумӣ	32	52	44	28
	Дар факултетҳои табиӣ, иқтисодӣ ва риёзӣ	4	19	14	13

Дар чорабинӣ Аҳлиддин Ибодуллозода – ректори донишгоҳ, Абдуллозода Масрур – мушовири бахши Ёрдамчи Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеа, инчунин аҳли раёсат, устодон ва донишҷӯён иштирок ва суҳанронӣ намуданд.

Меҳмонон нахуст аз намоиши дастовардҳои илмӣ ва толорҳои намоиши Осорхонаи донишгоҳ боздид намуда, бо комёбиҳои соҳаи илм ва таърихи фарҳангии муассиса шинос гардиданд. Сипас чорабинӣ бо садои ғарбӣ ва суруди Суруди миллии оғоз ёфт.

Аҳлиддин Ибодуллозода зимни суҳанронӣ ҷамаи омӯзгорону донишҷӯёнро ба муносибати Рӯзи дониш табрик намуда, изҳор доштанд, ки бо шарофати Истиқлоли давлатӣ ва сиёсати маорифпарваронаи Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон соҳаи маорифи кишвар сол аз сол рушд намуда, ба комёбиҳои назаррас ноил мегардад. Аз ҷумла, Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни дар зарфи се соли охир дар ҷамаи самтҳои фаъолияти худ пешравиҳои назаррасро ба даст овардааст, ки самарайи дастгириҳои ҳамешагии Сарвари давлат мебошанд.

Абдуллозода Масрур низ дар суҳанронии худ аҳли маорифро бо фарорасии Рӯзи дониш табрик намуда, таъкид доштанд, ки рушди соҳаи маориф ҳамеша дар маркази таваҷҷуҳи Ҳукумати кишвар ва шахсан Пешвои мил-

лат қарор дорад. Вай афзуд, ки татбиқи барномаҳо ва стратегияҳои давлатӣ имконият фароҳам овардааст, то муассисаҳои таҳсилоти олии ба сатҳи байналмилалӣ баромада, мақоми шоиста пайдо намоянд.

У ҷамчунин қайд намуд, ки Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни дар чанд соли охир дастовардҳои беназир ба даст овардааст: аз ҷумла аз аккредитатсияи байналмилалӣ гузаштани 89 ихтисос, ишғоли ҷойи 8-ум дар миёни 422 донишгоҳи 55 кишвари ҷаҳон ва сазовор гардидани Ҷоизаи “Беҳтарин донишгоҳи наовар ва пешрафтаи соли 2023” аз ҷониби Муассисаи Лондон оид ба тичорати рақамӣ (LREA 2023).

Дар фарҷом ректори донишгоҳ таъкид намуданд, ки тамоми дастури супоришҳои Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, бахусус онҳое, ки дар мулоқот бо аҳли маориф ба муносибати Рӯзи дониш ироа гардиданд, сармашқи фаъолияти ҳайати омӯзгорону кормандон қарор гирифта, баҳри амалӣ гардидани онҳо тадбирҳои зарурӣ андешида мешаванд.

ҶАЛАСАИ НАЗОРАТӢ

ФАЪОЛИЯТ ДАР ҶАМАИ САМТҲО ТАҚВИЯТ МЕӢБАД

Рӯзи 02.09.2025 нахустин ҷаласаи назоратии назди ректори Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни дар соли нави таҳсил баргузор гардид, ки он бо иҷрои Суруди миллии оғоз ёфт.

Зимни ҷаласа ректори донишгоҳ Аҳлиддин Ибодуллозода, бо иштироки муовинони ректор, сардорони раёсатҳо, садорати факултетҳо, мудирони

шуъбаҳои бахшҳо ва дигар шахсонӣ масъул фаъолияти сохторҳои донишгоҳро дар ҷамаи самтҳо мавриди баррасӣ қарор дод.

Дар ҷаласа беш аз 20 масъала муҳокима гардиданд. Аз ҷумла, нашри мақолаҳои илмӣ ва китобҳои дарсӣ; ҷимояи рисолаҳои номзадӣ ва докторӣ; ҷоннок намудани маҳфилҳои илмӣ ва фарҳангӣ; иштироки фаъол дар озмунҳои ҷумҳуриявӣ; бо мизу курсиҳои нав таъмин

намудани синфхонаҳо; кор бо донишҷӯёни соли аввал; тақмили фаъолияти бойгонӣ; риояи сару либоси намунавӣ аз ҷониби донишҷӯён, омӯзгорон ва кормандон; истифодаи самараноки захираҳои обу барқ дар хобгоҳҳо ва дигар масъалаҳои муҳим баррасӣ шуданд.

Дар охир ректори донишгоҳ ҷиҳати ҳаллу фасли онҳо ба масъулин дастури супоришҳои мушаххас доданд.

ШОМИ ФАРҲАНГӢ

“ШАҲДИ ИСТИҚЛОЛ”

Ба ифтихори 34-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон шони имрӯз дар саҳни Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни пас аз анҷоми дарсҳо ва вақти корӣ таҳти унвони “Шаҳди истиқлол” шони фарҳангӣ баргузор гардид.

Дар чорабинӣ роҳбарият, устодон ва донишҷӯён ширкат варзида, бо барномаи фарҳангӣ ва мусиқию суруд аз эҷодиёти шоирони ватандӯст рӯҳияи баланди идонаро эҳсос намуданд.

Шони фарҳангӣ бо ҳадафи арҷгузорӣ ба арзишҳои Истиқлол, тақвияти ҳисси худшиносӣ ҳудодоҳии миллии ва тарғиби фарҳанги миллии миёни омӯзгорон ва донишҷӯён ташкил карда шуда, муҳити идона ва хотирмоне фароҳам овард.

КОНФРОНС

ТАҶЛИЛИ ҶАШНИ ПУРШУКЌИ ИСТИҚЛОЛ ДАР ДОНИШГОҲ

Дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни бахшида ба 34-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон конфронси илмӣ-назариявии ҷумҳуриявӣ таҳти унвони «Истиқлол ва рушди давлатдории миллӣ» баргузор гардид.

Дар кори конфронс роҳбарияти донишгоҳ, намоёндагони Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, ҲХДТ дар шаҳри Душанбе, омӯзгорон ва донишҷӯён ширкат варзиданд.

Меҳмонон нахуст аз намоиши дастовардҳои илмии донишгоҳ ва толорҳои намоиши осорхона боздид намуда, бо комёбиҳои самти илми донишгоҳ ва таърихи фарҳанги миллати тоҷик ошно гардиданд. Пас аз он чорабинӣ бо садои пуршукӯи Суруди миллии ҳусни оғоз ёфт.

Ректори Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни Аҳлиддин Ибодуллозода, зимни суханронии худ тамоми иштирокчиён ва дар симои онҳо мардуми кишварро ба муносибати ҷашни Истиқлоли давлатӣ табрик намуд. Ӯ таъкид дошт, ки Истиқлоли давлатӣ бузургтарин ва муқад-

дастарин арзиши миллии буда, аз соли 1991 то имрӯз бо роҳбарӣ ва сиёсати хирадмандонаи Асосгузори сулҳу ваҳдати милли – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, Тоҷикистон ба дастовардҳои назаррас, хоса дар соҳаҳои маориф ва илм, ноил гардидааст.

Дар чараёни конфронс Акрамӣ Зиқирӣ – доктори илмҳои таърих, профессори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар мавзӯи «Истиқлоли давлатӣ ва амалисозии ҳадафи стратегияи саноаткунӣ босуръат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», Шарифзода Ҷамолӣ – доктори илмҳои таърих, дотсенти донишгоҳи мазкур

дар мавзӯи «Эмомалӣ Раҳмон – бунёдгузори истиқлоли воқеии Тоҷикистон», Усмонзода Муслим Саймурод – мудирӣ шуъбаи кор бо ҷавонони Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар шаҳри Душанбе дар мавзӯи «Истиқлоли давлатӣ ва раванди давлатсозии миллии» ва Каримзода Мусо Бобишо – номзади илмҳои педагогӣ, профессор, декани факултети таърих ва ҳуқуқи ДДОТ ба номи С. Айни дар мавзӯи «Ислоҳоти соҳаи маориф дар замони Истиқлол» маърузаҳои пурмуҳтаво ироа намуданд.

Дар қисмати ҷамъбастии конфронс маросими супоридани мукофотҳои соҳавӣ баргузор гардид, ба як қатор устодону кормандон нишони фахрии «Аълочии маориф ва илми Тоҷикистон» ва «Аълочии фарҳанги Тоҷикистон» тақдим карда шуд.

Барномаи фарҳангии чорабинӣ бо хунарнамои ансамбли «Чеҳранамо»-и донишгоҳ идома ёфт. Иҷрои таронаҳои ватандӯстона ва сурудҳои дар васфи Истиқлолу Ваҳдат ба фазои идонаи чорабинӣ руҳу таровати тоза бахшид.

ҚАДРДОНӢ

КОРМАНДОНИ ДОНИШГОҲ БО МУКОФОТҲОИ ДАВЛАТӢ САРФАРОЗ ГАРДОНИДА ШУДАНД

Дар Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида ба 34-умин солгарди Истиқлоли давлатӣ дар фазои тантанавӣ маросими супоридани мукофотҳои давлатӣ баргузор гардид.

Дар чорабинӣ муовини Сарвазирӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Дилрабо Мансурӣ ва вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Раҳим Саидзода бо суханронии ифтитоҳӣ баромад намуда, аҳамияти кадр-шиносии хизматҳои арзандаи

кормандони соҳаи маорифро махсус таъкид карданд.

Дар идомаи маросим як қатор кормандони соҳа бо мукофотҳои давлатӣ сарфароз гардонида шуданд. Аз ҷумла, аз Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни Солеҳзода Мадина – ёрдамчи ректори донишгоҳ ва Султонзода Соқибой – мудирӣ кафедраи забони фаронсаӣ бо медали «Хизмати шоиста», инчунин Азаматзода Ғайратшо – декани факултети педагогика

бо Ифтихорномаи Ҷумҳурии Тоҷикистон қадрдонӣ гардиданд.

Аҳли раёсати донишгоҳ аз дастовардҳои зикршуда изхори хушнудӣ намуда, ин мукофотҳоро натиҷаи заҳмати софдилонаи омӯзгорон ва дастгириву таваҷҷуҳи доимии роҳбарияти давлату Ҳукумат арзёбӣ карданд.

Раёсати донишгоҳ соҳибони мукофотҳои давлатиро муборакбод гуфта, дар фаъолияти минбаъдаашон барору комёбиҳои нав орзу менамояд.

ҲАМКОРИҲОИ ДОНИШГОҲ БО ИНСТИТУТИ ГЁТЕ ГУСТАРИШ МЕЁБАД

Институти Гёте ҳамчун муассисаи таълимӣ ва фарҳангии Ҷумҳурии Федеративии Олмон ба шумор меравад, ки фаъолияти он ба рушди мубодилаи фарҳангӣ, иҷтимоӣ ва таълимии донишҷӯён дар сатҳи байналмилалӣ равона шудааст. Ин ниҳод дар аксари кишварҳои ҷаҳон намоёндагии худро дошта, ҷиҳати густариши забони олмонӣ дар минтақаҳои гуногун фаъолият менамояд.

Институти мазкур, ҳамчунин бо Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садрид-

дин Айни ҳамкориҳои дучонибаро дар асоси шартномаи ҳамкорӣ ба роҳ монда, дар ин самт як қатор чорабиниҳо ва семинарҳои миёни омӯзгорони ДДОТ ба номи С. Айни ва ҳамкасбони онҳо аз донишгоҳҳои Ҷумҳурии Ўзбекистон, Олмон ва Австрия баргузор намудааст.

Яке аз дастовардҳои назаррас дар оғози соли хониши 2025–2026 ин тақдими таҷҳизоти таълимӣ аз ҷониби Институти Гёте дар шаҳри Тошканд ба кафедраи забони олмонӣ мебошад. Таҷҳизоти мазкур барои омӯзгорони

фанн пешбинӣ шуда, имконият фароҳам меорад, ки дарсҳо бо усулҳои муосир гузаронида шаванд. Ба онҳо харитаҳои таълимӣ, дафтарҳо, варақаҳои бозиҳои дидактикӣ, сумқаҳо, лавҳаҳо барои овозон намудани эълонҳои таълимӣ ва дигар мавод дохил мешаванд.

Ҳамкориҳои дучониба миёни ДДОТ ба номи С. Айни ва Институти Гёте солҳои охир рушди густариши бештар пайдо кардаанд, ки ин гувоҳи дастгирии ҳамконибаи роҳбарияти донишгоҳ мебошад.

КОНФРОНС

“НАҚШИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН ДАР ТАҲКИМИ ИСТИҚЛОЛИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР РОҶИ РАСИДАН БА ОРМОНҲОИ МИЛЛӢ”

Дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни дар ҳамбастагӣ бо Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон конфронси сатҳи баланди илмӣ-амалӣ таҳти унвони “Нақши Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар таҳкими Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар роҳи расидан ба ормонҳои миллӣ” баргузор гардид.

Дар конфронс муовини якуми Раиси Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон Маликшо Неъматзода, ректори Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни Аҳлиддин Ибодуллозода, муовини якуми Раиси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳимзода Шабнам, судьяи Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Шарифзода Иноятулло, намояндаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҳмудзода Обид, муовини ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба илм ва инноватсия Сафармамадзода Сафармамад, инчунин омӯзгорону донишҷӯён иштирок ва суҳанронӣ намуданд.

Нахуст меҳмонон аз намоиши дастовардҳои илмии донишгоҳ ва толорҳои намо-

иши осорхонаи он дидан намуда, бо комёбиҳои самти илми донишгоҳ ва таърихи фарҳанги миллати тоҷик ошно гардиданд. Сипас бо садо додани Суруди миллӣ ба конфронс хусни оғоз бахшида шуд.

Дар қараёни конфронс аз ҷониби баромадкунандагон зикр шуд, ки Истиқлоли давлатӣ барои ҳар як миллат арзиши муқаддас ва сарнавиштасоз мебошад. Ҷумҳурии Тоҷикистон пас аз 9 сентябри соли 1991 истиқлоли худро эълон намуд, вале солҳои аввали он пур аз мушкилиҳо ва хатарҳои ҷиддии сиёсӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоӣ буданд. Дар ҳамин шароит, вориди шудани шахсияти барҷаста ба сахнаи сиёсӣ – муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳамчун Сарвари давлат, дар наҷоти давлатдорӣ тоҷикон нақши ҳалкунанда бозид.

Ҳамчунин таъкид намуданд, ки нақши Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар таҳкими Истиқлоли давлатӣ таърихӣ ва сарнавиштасоз мебошад. Маҳз роҳбарии оқилона ва сиёсати дурбинонаи ӯ буд, ки Тоҷикистон тавонист аз вартаи ҷанг раҳо ёбад, пояхои давлатдорӣ худро мустақкам намояд ва ба сӯи амният, субот ва рушд ҳаракат кунад. Ин дастовардҳо роҳро барои расидан ба ормонҳои миллӣ — ҷомеаи муттаҳид, давлати пешрафта ва мақоми шоиста дар ҷомеаи ҷаҳонӣ ҳамвор кардаанд.

Дар фарҷоми кори конфронс ба як зумра иштирокчиёни фаъол “Сипоснома”-и Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тақдим гардид.

ТАБОДУЛИ АКАДЕМӢ

ҚАДАМЕ МУҲИМ ДАР ҲАМГИРОИИ ТАҲСИЛОТИ ОЛӢ

Баҳри татбиқи дастури Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва густариши ҳамкориҳои дучонибаи байнидонишгоҳӣ, гуруҳи донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М. Назаршоев аз моҳи сентябри соли 2025 то моҳи январи соли 2026 таҳсили худро дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни идома ме диҳанд.

Зимни вохӯри бо ин гуруҳи донишҷӯён ректори донишгоҳ Аҳлиддин Ибодуллозода баён доштанд, ки дар натиҷаи амалӣ гардидани табодули академӣ сатҳи ҳамгироии барномаҳои таълимии донишгоҳҳои кишвар боло рафта, робитаҳои илмӣ ва омӯзгорӣ миёни устодони донишгоҳҳо тақвият меёбанд, инчунин донишҷӯён малакаҳои таҳқиқотӣ, забонӣ ва коммуникатсионии худро рушд дода, таҷрибаи идоракунии раванди таълимӣ аз як донишгоҳ ба донишгоҳи дигар интиқол меёбад.

Дар қорҷуби ин барнома, донишҷӯён дар факултети таърих ва ҳуқуқ, факултети филологияи романӣ-германӣ, факултети педагогика, инчунин факултети забони англисӣ ва забонҳои Шарқи донишгоҳ таҳсил хоҳанд кард. Ин ташаббус имконияти фароҳам меорад, ки донишҷӯён дар муҳити нави таълимӣ

таҷрибаи амалии бештар андӯзанд, аз усулҳои гуногуни таълим баҳраманда шаванд ва донишу малакаҳои худро дар сатҳи баланд рушд диҳанд.

Табодули академӣ дар дохили кишвар на танҳо як воситаи тақвияти робитаҳои байнидонишгоҳӣ аст, балки ба муттаҳидсозии фазаи таълимии миллии мо мусоидат мекунад. Ин иқдом ба донишҷӯён шароити ошной бо сатҳи рушди таълим дар дигар минтақаҳои кишварро фароҳам оварда, эҳсоси якпорчагӣ ва масъулияти ватандориро тақвият мебахшад.

Табодули академӣ дар дохили кишвар дар баробари табодули байналмилалӣ, як унсурҳои муҳими рушди маориф маҳсуб меёбад, ки дар ниҳоят ба болоравии сифати таҳсилот ва тарбияи мутахассисони ҷавобгӯи талаботи замони муосир мусоидат хоҳад кард.

ВОХҶҶРӢ

ВОХҶҶРӢ ВА ҶАЛБИ ДОНИШҶҶҶНИ СОЛИ АВВАЛ
БА ОЗМУНҶҶОИ САТҶҶИ ҶУМҶҶУРИЯВӢ

Дар асоси дастури ректори донишгоҳ профессор Аҳлиддин Ибодуллозода рӯзи 04.09.2025 вохӯрии муовини ректор оид ба корҳои илмӣ профессор Раҷабзода Сироҷиддин ва кормандони қисми илми донишгоҳ бо донишҷӯёни соли аввали факултетҳои донишгоҳ баргузор гардид.

Дар вохӯрии мазкур муовини ректор оид ба корҳои илмӣ профессор Раҷабзода С. донишҷӯёнро ҷиҳати иштироки фаъолона дар маҳфилҳои донишгоҳи "Хонандаи беҳтарини асарҳои Пешвои миллат", "Шоҳномаҳои", "Айниҳонӣ" ва дигар маҳфилҳои илмӣ амалкунандаи назди кафедраҳо даъват намуданд.

Ҷамҷунин таъкид гардид, ки дар асоси амри Президенти Ҷумҷурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон соли 2025 Озмуни ҷумҷуриявии "Шоҳномаҳои" баргузор мегардад, ки омӯзгорон ва донишҷӯёни донишгоҳ бояд фаъолона иштирок намоянд. Дар охир ному насаби донишҷӯёни фаъоли донишгоҳ

барои иштирок дар озмуни ҷумҷуриявии "Фурӯғи субҳи доной китоб аст", "Илм –

фурӯғи маърифат", "Хонандаи беҳтарини асарҳои Пешвои миллат", "Шоҳномаҳои",

"Олимпиадаи фаннӣ" ва дигар озмуно номнавис карда шуданд.

ТАБОДУЛИ АКАДЕМӢ

ГУРҶҶХИ ДОНИШҶҶҶН БА ҶУМҶҶУРИИ
УЗБЕКИСТОН САФАРБАР ГАРДИДАНД

Рӯзи 4-уми сентябри соли 2025 вохӯрии тантанавӣ бо донишҷӯёни сафарбаршуда баргузор гардид, ки дар он муовини якуми ректор оид ба

корҳои таълимӣ, Айнуллозода Наҳтулло Айнулло ва муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ, Қурбонзода Рухшона иштирок доштанд.

Бо роҳнамоиву дастурҳои ректори Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни Аҳлиддин Ибодуллозода, дар заминаи татбиқи ҳидоятҳои маорифпарваронаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҷурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, аз моҳи сентябри соли 2025 бар асоси созишномаҳои ҳамкории Вазорати маориф ва илми Ҷумҷурии Тоҷикистон бо Вазорати маълумоти олий, илм ва инноватсияи Ҷумҷурии Ўзбекистон, инҷунин созишномаи ҳамкорӣ байни Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни ва Донишгоҳи миллии омӯзгории Тошканд ба номи Низомӣ, 6 нафар донишҷӯёни ихтисосҳои гуногун барои иштирок дар барномаи табодули академӣ ба донишгоҳи бонуфузи Ҷумҷурии Ўзбекистон сафарбар гардиданд.

Зимни мулоқот масъулон вобаста ба шароити таҳсил дар хориҷи кишвар иброи назар намуда, ба донишҷӯён оид ба риояи қоидаҳои будубош, интизому тартибот, одоби намунавӣ, дастовардҳои аъло дар таҳсил ва пеш аз

ҳама муаррифии шоистаи фарҳанги миллӣ тавсия ва таъкидҳои зарурӣ ироа намуданд.

Ёдовар бояд шуд, ки минбаъд низ донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии омӯзгории

Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни дар доираи барномаҳои табодули академӣ барои таҳсил ба муассисаҳои олии ҷумҷурияҳои Корея, Беларус, Қазоқистон ва Ўзбекистон сафарбар хоҳанд гардид.

ГУРҶҶХИ ДОНИШҶҶҶН БА ҶУМҶҶУРИИ ҚАЗОҚИСТОН
САФАРБАР ГАРДИДАНД

Раёсати Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни санадҳои муштаракӣ Форуми ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбии давлатҳои Осиёи Марказиро мавриди таҳлилу баррасии ҳамаҷониба қарор дода, дар заминаи созишномаҳои байнидонишгоҳӣ як қатор иқдомоти назаррасро амалӣ намудааст.

Дар ин замина, иттилоъ дода мешавад, ки дар нимсолаи аввали соли таҳсили 2025–2026 гурӯҳи донишҷӯён дар доираи барномаи табодули академӣ ба Донишгоҳи давлатии омӯзгории Павлодар ба номи Е. Марғулан сафарбар гардиданд.

Рӯзи 4-уми сентябри соли 2025 вохӯрии тантанавӣ бо донишҷӯёни сафарбаршуда баргузор гардид, ки дар он муовини якуми ректор оид ба корҳои таълимӣ Айнуллозода Наҳтулло Айнулло ва муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ Қурбонзода Рухшона иштирок доштанд. Зимни мулоқот масъулон вобаста ба шароити таҳсил дар хориҷи кишвар иброи назар намуда, ба донишҷӯён оид ба риояи қоидаҳои будубош, интизому тартибот, одоби намунавӣ, таҳсили аъло ва пеш аз ҳама муаррифии шоистаи фарҳанги миллӣ тавсия ва таъкидҳои зарурӣ пешниҳод намуданд.

Инак, аз насими фараҳманду пурнакҳати ҷашни пурчалони Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъби ҳамагон болида мегардад, гули умеди хурду калони Тоҷикистони биҳиштосо мешукуфад, фазои орому атрогини чорабиниҳои идона ба дидагон нур ва ба дилҳо сурур мебахшад. Ба кишвари мо иди пуршукӯҳ меояд, иди истиқлол, ҷашни шодиву сурур. Мо истиқлолро самимона шодбош мегӯем, зеро мояи бахту меҳвари ободиҳо, сарманшаи озодиҳо, ҳамвора пайки неку амалҳои солеҳро ба армуғон меорад.

Боиси ифтихори мардуми Тоҷикистон аст, ки мо баъди садсолаҳои зиёд маҳз ба шарофати ин неъмат бебаҳо, яъне истиқлоли давлатӣ бо дарназардошти анъанаву суннатҳои таърихи аҷодидиамон ва бо истифода аз таҷрибаи кишварҳои мутамаддину пешрафта сиву чор сол қабл ба бунёди давлатдорӣ миллии худ оғоз кардем. Аз ин лиҳоз, истиқлол барои мо яке аз муқаддастарин арзишҳои миллӣ ба ҳисоб меравад. Зеро ин дастоварди бузург натиҷаи талошу муборизаҳои фарзандони бонангу номуси тоҷик ба хотири амалӣ намудани ормони чандинасраи халқамон, яъне эҳёи давлатдорӣ миллии тоҷикон мебошад. Мардуми Тоҷикистон Рӯзи истиқлоли давлатии кишварро чун нишонаи қадршиносиву арҷгузорӣ ба ин санаи тақдирсози миллӣ ҳар сол ҳамчун ҷашни бузурги умумимиллӣ дар фазои бошукӯҳи идона таҷлил менамоянд ва шукрона мекунам, ки давлати соҳибистиқлолу Ватани соҳибихтиёр доранд. Ҳамаи ин тавассути ваҳдати муттаҳидӣ ба вучуд омад.

Истиқлол сарчашмаи тақонбахши рукҳои давлатӣ ва орзуву омили мардум аст. Истиқлол нурест, ки роҳи халқро ба сӯи фардои дурахшон равшан мекунад. Аз ин рӯ, арҷ гузоштан ба рукҳои муҳимтарини ваҳдатсози ҷомеа дар ҳамаи санадҳои қонунгузор ва Конститутсияи Тоҷикистон таъкид гардидааст. Ин тадбир, агар аз як тараф, дарки воқеияти зиндагӣ бошад, аз ҷониби дигар, таҳаввулоти охири ҷаҳони муосир, иваз шудани муносиботи байналмилалӣ, таҳаввулоти азими сиёсӣ ва иҷтимоӣ дар давлатҳои пасошӯравӣ моро ба ваҳдату ҳамбастагӣ ва ҳифзи дастовардҳои солҳои истиқлол ҳидоят менамояд. Яъне, ҷомеаи соҳибистиқлоли мо ба муттаҳидӣ ва тарғиби арзишҳои миллӣ ҳамвора ниёзи беандоза дорад, ки ин як самти муҳими мактаби давлатдорӣ Пешвои миллат аст.

Дар 34 соли замони истиқлол раванди нав дар ташаккули рукҳои давлатдорӣ миллӣ ба вучуд омад. Давлат мадзунӣ миллӣ пайдо кард, худшиносӣ ва ҳудогоҳии миллӣ ғояи сиёсии давлати миллӣ шуд, ифтихори миллӣ хислати оммавӣ касб карда, дар

ФАЙЗИ ТОЗА МЕОЯД АЗ НАСИМИ ИСТИҚЛОЛ

шароити ҷаҳонишавӣ ҷойгоҳи муносиб пайдо менамояд, ки дар ин самт нақши мактаби давлатдорӣ Пешвои миллат беназир аст. Мактаби давлатдорӣ Пешвои миллат мактаби омӯзиш ва парвариш, мактаби худшиносӣ ва ҳудогоҳӣ, мактаби нангу номус, мактаби инсонгарой ва башардӯстӣ аст. Хулласи калом мактабе, ки инсониятро ба тарғиби амалҳои солеҳ роҳнамун месозад, заволи надорад. Истиқлол ниҳоли қоматафрохтаи ин мактаби сиёсӣ давлатдорӣ ва инсонгароиро ба дарахти азими сершоҳу барг ва пуршукӯфа табдил медиҳад, ки аз шахдҳои пурсамари он коми миллати тоҷик ва мардуми Тоҷикистони азиз ширин мегардад.

Дар зарфи 34 соли истиқлол Тоҷикистон дар тамоми соҳаҳо, бавижа дар ҷодаи сиёсӣ дигаруниҳои куллиро комёб гардид. Барқарорӣ сулҳи пойдор ва устувор, таҳкими ваҳдати миллӣ, вусъати қорҳои ободонӣ аз дастовардҳои мондагори 34 соли истиқлол мебошанд. Дар солҳои истиқлол ҳадафи ниҳоии ҷомеаи мо – бунёди давлати ҳуқуқасоси дунявӣ ва демократӣ рушди чашмгир пайдо кард. Давлати миллӣ бе ғояи сиёсӣ рушд нахоҳад кард ва чунин ҳадаф бояд дар заминаи таърих, арзишҳо ва ҳувияти миллӣ ташаккул ёфта, ба воқеият, ниёзҳо ва дархостҳои имрӯзаи ҷомеа ҷавобгӯ бошад, мардумро муттаҳид намояд. Ғояи сиёсӣ мафкуравии мо ваҳдат, ягонагӣ, худшиносиву ҳудогоҳии миллӣ, таҳкими давлатдорӣ миллӣ ва ободонии Ватани азизамон мебошад. Ин рукҳои муҳими давлатдорӣ, яъне ҳудогоҳиву худшиносӣ, ватандӯстиву меҳанпарастӣ шахсро водор месозад, ки ба қадри Модар-Ватан, муқаддасоти миллӣ – истиқлолият, озодӣ ва намодҳои давлатӣ, инчунин арзишҳои волои фарҳангиву ахлоқӣ, забони модарӣ, адабиёти оламшумул ва таъриху маданияти қуҳани халқи худ бирасад ва баҳри ба наслҳои оянда гузоштан мероси арзанда кушишу талош варзад.

Хулосаи мантиқӣ ин аст, ки шинохти Тоҷикистон ба сифати давлати мустақил ва тоҷикон ба ҳайси миллати воҳид муҳимтарин дастоварди кишвари мо дар арсаи ҷаҳон дар тӯли 34 соли истиқлол аст. Сиёсати “Дарҳои боз” меҳвари сиёсати хориҷии Тоҷикистонро таҷассум мекунад. Дастгирии ташаббусҳои Президенти Тоҷикистон оид ба Даҳсолаи байналмилалӣ амал “Об барои рушди устувор, солҳои 2018-2028» низ дастоварди тозаи кишвари мо дар арсаи ҷаҳон маҳсуб мегардад.

34 соли истиқлол барои миллати тоҷик солҳои бобарор ва саршори муваффақиятҳо буд. Дар сиёсати дохилӣ ва хориҷии

**Ахлиддин Ибодуллозода,
ректори ДДОТ ба номи С. Айни**

кишвари азизамон Тоҷикистони биҳиштосо дастовардҳои арзишманди фараҳафзо паид омада, қорҳои ободонӣ ва созандагӣ вусъат гирифтанд, фазои сулҳу дӯстиву ваҳдати миллӣ тақвияти чашмгир ёфт, аз фуруғи хуршеди дӯстӣ дили мардум ба зиндагӣ гарм шуд, ки ин дастовардҳои беназир аз сиёсати хирадмандона ва раҳнамунсози Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон сарчашма мегиранд.

Дар татбиқи амалии сиёсати оқилонаи Пешвои муаззами миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва роҳандозии қорҳои ободониву созандагӣ инчунин пешрафти соҳаҳои гуногуни ҳаёти Тоҷикистони соҳибистиқлол ва боло бурдани обрӯи байналмилалӣ кишвар саҳми қормандони соҳаи маориф назаррас аст. Зеро Пешвои миллат борҳо иброс намудаанд, ки «мо дар замони истиқлол ба мушкилоти зиёд рӯ ба рӯ шудем. Вале ҷароғи маърифат дар сарзамини мо хомӯш нашуд, балки фурузонтар гардид. Ман дар тамоми давраи соҳибистиқлолӣ рушди илму маорифро ҳамчун самти муҳимтарин ва аввалиндарачаи сиёсати давлат дастгирӣ менамоям».

Боло бурдани сатҳу сифати таълим, ки дар суҳанронии Президент ба ифтихори соли нави таҳсил, Дарси сулҳ ва Рӯзи дониш ба таври ҷиддӣ таъкид шуд, вазифаи ҷони ҳар омӯзгори поквичдон, ватандӯст ва ҳудогоҳ аст. Зеро мо ба хонандагону донишҷӯёни ин сарзамин, ин меҳани аҷодӣ,

фарзандони ҳамин Ватан, ки номаш Тоҷикистон аст, сабақ меандӯзем. Дар сурати соҳибмаълумот ва мутахассиси варзидаи касби худ гардидан нафъи онҳо ба соҳаҳои гуногуни ҳаёти ҷумҳурӣ мерасад, зеро минбаъд қорҳои мусаллаҳ ба донишҳои муосир, ҷавонони эҷодқору навоар ҷомеаро ба пеш мебаранд, рушд медиҳанд. Ин аз сатҳу сифати таълим вобаста аст. Масъалаҳои сатҳу сифати таълим, дараҷаи касбии омӯзгорон ва истифодаи технологияҳои муосир аз ҷониби онҳо, қорӣ намудани технологияҳои рақамӣ дар раванди таълим, таҳкими заминаи моддӣ ва техникӣ, ҳамкории байналмилалӣ, табодули илми омӯзгорону донишҷӯён, қорҳои илмиву таҳқиқотӣ ва тадбирҳои тарбиявӣ пайвасти дар меҳвари дастури қори мо қарор доранд.

Бо мақсади ба роҳ мондани назорати ҳамаҷониба дар самти амалӣ намудани таъкидҳои пайвасти Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон оид ба рушди ҳамаҷонибаи забонҳои хориҷӣ, маҳсусан забонҳои русӣ ва англисӣ дар ДДОТ ба номи С. Айни 2 маркази фарҳангӣ аз қабилӣ “Маркази Чинӣ” ва “Маркази Кореягӣ” бунёд ёфта, ҳамзамон “Маркази русӣ” пурра ба талаботи замони ҷавобгӯ, таъмир ва бо технологияҳои навин мучаҳҳаз гардонида шуд.

Ҳамчунин шартномаи дута-рафаи ҳамкории бо 3 муассисаи таҳсилоти олиӣ касбии хориҷи кишвар, аз ҷумла бо донишгоҳҳои олиӣ Ҷумҳурии Беларус ва Ҷумҳурии Ҳиндустон

дар самти барномаи табодули омӯзгорону донишҷӯён, таҳияи барномаи таълимӣ, гузаронидани таҳқиқотҳои муштарак илмӣ, конференсҳои курсҳои тақмили ихтисос, мубодилаи олимони аспирантон, донишҷӯёну магистрон, таҳияи маводи илмӣ ва лоиҳаҳои илмӣ, хондани лексия аз тарафи профессорон, ҷомеаи рисолаҳои номзадӣ ва докторӣ, ба курси забонмӯзӣ равон қардани донишҷӯён ва омӯзгорон ба имзо расид.

Дар самти табодули таҳсилоти донишҷӯён ва магистрантон аспирантон аз донишгоҳ танҳо дар шаш моҳи соли равон 28 нафар донишҷӯён ба хориҷи кишвар ба ҷумҳуриҳои Беларус, Қазоқистон ва Ўзбекистон барои идомаи таҳсил фиристода шуданд. Тибқи нақша боз 30 нафар донишҷӯёни зинаҳои бакалавр ва магистратура тибқи стипендия ба Ҷумҳурии Корея сафарбар қарда мешаванд.

Мо барои татбиқи сиёсати созанда ва раҳнамунсози Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ҷодаи таълиму тарбия пайвасти ҷаҳд меварзем, то бо баланд бардоштани сатҳу сифати таълим насли навро дар руҳияи садоқат ба арзишҳои умумиинсонӣ ва рунқҳои давлатдорӣ миллӣ, рафоқат ба касби интихобқарда тарбия намуда, дар замири онҳо меҳри дӯст доштани Ватан, Президенти маҳбӯб, арҷ гузоштан ба муқаддасоти миллӣро пойдор созем.

Боварии қомил дорем, ки дар партави ҷаши пуршукӯҳи истиқлол минбаъд Тоҷикистон ба марҳилаи нави рушди устувор ворид мегардад, мақомоти давлатӣ ва мардуми ин сарзамини қуҳанбунёд дар фазои орому осуда баҳри пешрафти тарақиёти кишвар, боло бурдани тафаккури илмиву техникӣ ҷомеа ва дар руҳияи ифтихори миллӣ, ҳудогоҳиву худшиносӣ тарбия намудани насли нави шоистаи Тоҷикистон ҳиссаи созовор мегузоранд.

Дар ин рӯзҳои фараҳафзо, самимӣ ва пурсаодат ба Шумо ҳампешагони гиромӣ, устодони азиз, қормандони арҷманд файзу баракат, рӯзгори пурнишот, иқболи нек, тани сихат, хотири ҷамъ, хонаи обод ва зиндагии шодро таманно намуда, боварӣ дорам, ки мақсаду маром, орзуву ниятҳои некамон дар ҷодаи рушди соҳаи маориф ва татбиқи ҳидоятҳои Пешвои миллат амалӣ мешаванд. Зеро ҳамасола аз баракати истиқлол дар ҷодаи маориф ва таълиму тарбия дастовардҳои нав ба нав рӯи қор меоянд ва воқеан файзи тоза меояд аз насими истиқлол.

Бигзор насими бофайзу фараҳманду пурсаодати истиқлол манбаи бахту иқболи неки ҳар як тоҷику тоҷикистонӣ бошад!

ТАЪЛИМУ ТАРБИЯ

ВОХҶҶРИИ РАЁСАТИ ДОНИШГОҶ БО ДОНИШЧҶҶНИ КУРСИ ЯКУМИ ФАКУЛТЕТҶО

Рӯзи 11-уми сентябри соли равон дар толори фарҳангии бинои факултети забон ва адабиёти рус тибқи нақша-чорабиниҳои қисми тарбияи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни воҳҷҶрии Раёсати Донишгоҳ бо донишчҶҶни курси якуми факултетҶои биология, география, филологияи тоҷик, забонҳои романӣ-германӣ, забон ва адабиёти рус, технология, психология, иқтисод ва идора бо мақсади шиносӣ бо раёсати Донишгоҳ, ҳамзамон бо оиннома, низомнома ва дастурамали тавсиявии сару либос, риояи одоби шаҳршишинӣ инчунин пешгирии шомилшавии ҷавонон ба ҳизбу ҳаракатҳои ифротгарой ва дигар масъалаҳои рӯзмара баргузор гардид.

Дар воҳҷҶрии мазкур Наҳтулло Айнуллозода, муовини якум, муовини ректор оид ба корҳои таълимӣ, Нигора

Назарзода, муовини ректор оид ба корҳои тарбиявӣ, Каримзода Давлатшо, сардори шуъбаи тарбия, Муродов Муҳаммад, мудирӣ шуъбаи кор бо ҷавонон, Давлатзода Муслима, мудирӣ баҳши кор бо духтарон ва бонувонон, Рауфзода Раҳматулло, Раҳимзода Маҳмаднаврӯз, Зикирзода Ҳобилҷон, Исломзода Ҷамила, Муродзода Илҳомҷон, Саидзода Низомиддин, Ғафорзода Ҷонона, деканони факултетҳои болозикр, Адолат Раҷобова раиси Шурои кураторон, кормандони қисми тарбия ва му-

овинони декан оид ба корҳои тарбиявӣ ҳамин факултетҶо иштирок намуданд.

Баромадқунандагон қайд намуданд, ки вазифаи таълиму тарбия аз тайёр намудани шаҳрвандони баландихтисос, тафакқури созанда, барҷастаи дорои дониш, малака ва маҳорати касбии амиқ, ки бо ғояҳои инсонпарварӣ, ватандӯстӣ, адолати иҷтимоӣ, риояи арзишҳои аз ҷониби умум эътирофшудаи инсондӯстӣ, ҳуқуқи озодӣ фаро гирифта шудаанд, иборат аст.

Ҳамзамон таъкид намуданд,

ки самтҳои афзалиятноки сиёсати давлатии ҷавонон, тавачҷуҳ ва дастгириҳои Ҳукумати мамлакат ба ҷавонон, пешгирии ҷавонон аз шомилшавӣ ба ҳизбу ҳаракатҳои террористӣ, ҷинояту ҷинояткорӣ, нашъамандӣ, бемориҳои сироятӣ, хурофотпарастӣ, пошхӯрии оилаҳои ҷавон, худкушиву худсӯзӣ, истифодаи дурусти шабақаҳои интернетӣ, авзои сиёсии ҷомеаи ҷаҳон ва хатару таҳдидҳои омӯзиши илмҳои муосир ва технологияи замонавӣ, иштирок дар озмунҳои ҷумҳуриявӣ, касбомӯзӣ

ибрози андеша намуданд. Дар ин раванд ҷавонони мо бояд зиракии сиёсиро дар ҷунин як шароити хело ҳасос аз даст надода, ҳамеша дар атрофи сиёсати созандаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон муттаҳид шаванд ва дар пайи ободии Ватан ва аз худ кардани донишу ҳунар бошанд.

Дар идома аъзои гурӯҳи корӣ инчунин доир ба вазифа, уҳдадорихо ва масъулият, ки бар зиммаи донишчҶҶни гузошташудааст, қайд карданд, ки Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қонунҳои ҷумҳуриро риоя ва иҷро намоянд, дар вақти дарс аз истифодаи бурдани телефони мобилӣ худдорӣ намоянд, аз шабақаҳои иҷтимоӣ ва интернетӣ эҳтиёткорона истифода намуда, онро бо мақсадҳои дигаре, ки ба зарари худ ва ҷомеа мебошад истифода набаранд, аз тарғиби ғояҳои бегона ва маданияти дигар халқу миллатҳо ба истиснои ташвиқи тарғиби фарҳанг ва маданияти миллӣ худдорӣ намояд, рӯзнома, маҷалла, китобҳои бадеӣ, оммавӣ, илмӣ ва назариявиро вобаста ба имконоти вақт мутолиа намоянд, барои дар озмунҳо ва олимпиадаҳои ноҳиявӣ, шаҳрӣ, вилоятӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ иштирок намудан, саъю талош намоянд.

ТАТБИҚ

ВОХҶҶРИИ СУДМАНД ДАР ДОИРАИ ЛОИҶА

20 сентябри соли 2025 ҷиҳати тақвияти ҳамкорихо ва баланд бардоштани самаранокии фаъолияти таълимӣ, мушовири Лоиҳаи “Такмили таҳсилоти миёна дар соҳаҳои илмҳои тиббӣ, технологӣ, муҳандисӣ ва математика” Меҳрангез Турсунзода ба Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни ташриф оварданд.

Дар доираи ин ташриф, муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ Қурбонзода Рухсона ва мушовири лоиҳа Меҳрангез Турсунзода бо донишчҶҶдухтарони факултетҳои фанҳои дақиқ воҳҷҶри баргузор намуданд. Суҳбат асосан ба масъалаҳои марбут ба раванди таҳсили духтарон, имкониятҳо ва эҳтиёҷоти онҳо баҳшида шуд.

Лоиҳаи мазкур дар асоси Созишномаи гранти байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Бонки Осиеи Рушд аз соли 2024 татбиқ шуда, ҳадафи он беҳтарсозии малакаҳои касбӣ, рушди сармояи инсонӣ, баланд бардоштани рақобатнокии захираҳои меҳнатӣ ва ҷалби бештари духтарон ба таҳсил дар самтҳои илмҳои табиӣ, технологӣ, муҳандисӣ ва математика мебошад.

ИШТИРОКИ ФАЪОЛОНА ДАР

ФЕСТИВАЛИ “ГАНЦИНАИ МЕРОС”

Дар боғи фарҳангӣ-фароғатии ба номи Садриддин Айни Фестивали “Ганчинаи мерос” доир гардид, ки намояндагони Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни, хусусан донишчҶҶдухтарон дар он фаъолона иштирок намуданд.

Фестивали “Ганчинаи мерос” бо мақсади эҳё, ҳифз ва таблиғи мероси ғании таърихиву фарҳангии халқи тоҷик баргузор гардида, дар доираи он намоиши ҳунарҳои мардумӣ, иҷрои сурудҳои анъанавӣ, рақсу бозиҳои миллӣ, намоиши либосҳои миллӣ ва маҳфилҳои илмӣ доир шуд. Ҳамзамон ин чорабинӣ майдони муаррифии истеъдодҳои ҷавон ва таблиғи арзишҳои миллӣ ва ватандӯстӣ мебошад.

ҶАМКОРӢ

ОҒОЗИ МАРҶИЛАИ НАВИ ҶАМКОРӢ БО САФОРАТИ ОЛМОН ВА ДААД

Рӯзи 25.09.2025 дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ вохӯрии судманд бо намоёндагони Сафорати Ҷумҳурии Федеративии Олмон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Хадмоти табодули академии Олмон (ДААД) баргузор гардид.

Сафорати Олмонро ҷаноби Стефан Волфрум, ёрдамчи Сафири Олмон дар Тоҷикистон, ва ДААД-ро доктор Гизела Тсимерман муаррифи намуданд.

Меҳмононро нахуст муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ, н.и.ф. Қурбонзода Р. истиқбол гирифтанд. Дар вохӯри ҷамчунин декани факултети забонҳои романӣ-германӣ, н.и.ф. Исломова Ҷамила ва мудир кафедраи забони олмонӣ, н.и.ф. Ғиёсов Ф.Н. ширкат варзиданд.

Зимни мулоқот масъалаҳои ҷамкорӣ доҷониба дар соҳаи маориф, имкониҳои таҳсил ва табодули донишҷӯён, омӯзиши забони олмонӣ ва татбиқи лоиҳаҳои муштарак баррасӣ

гардиданд. Ҷонибҳо аз сатҳи муносибатҳои мавҷуда изҳори қаноатмандӣ намуда, барои густариши ҷамкорӣ дар самтҳои муҳими илмӣ ва таълимӣ омодагии худро баён карданд.

Мулоқот дар фазои дӯс-

тона ва ҳамдигарфаҳмӣ сурат гирифт ва оғози марҷилаи нави ҷамкорӣро миёни Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айнӣ ва Сафорати Олмон дар Тоҷикистон ва ДААД рақам зад.

ВАРЗИШ

ОҒОЗИ МУСОБИҚАҶОИ ВАРЗИШӢ БАРОИ ДАРӢФТИ “ҶОМИ РАӢСАТИ ДОНИШГОҶ”

Дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ дар доираи дастури раӢсати донишгоҳ ва иҷроиши нақша-ҷарабиниҳо бо мақсади иҷрои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи Барномаи рушди тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2022-2026” бо ибтикори шуъбаи тарбия ва шуъбаи кор бо ҷавонон ва кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва мудофияи шаҳрвандӣ нимаи дуюми рӯзи 24-уми сентябр соли равон мусобиқаи варзиш аз рӯи футбол хурд ва волейбол барои дарӢфти “Ҷоми раӢсати донишгоҳ” дар байни 14 дастаи омӯзгорону кормандони раӢсату шуъбаҳо, донишҷӯи писарон ва донишҷӯи духтарони факултетҳо оғоз гардид.

Дар маросими оғози мусобиқаи варзиш сардори шуъбаи тарбия, Давлатшо Каримзода, мудир шуъбаи кор бо ҷавонон Муродов Муҳаммад, мудир кафедраи тарбияи кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва мудофияи шаҳрвандӣ Намозов Тошқул, кормандони қисми тарбия, муовини декан оид ба корҳои тарбиявии факултетҳо, омӯзгорон-доварони мусобиқа, 14 дастаи раӢсатҳо ва факултетҳо, раисони ҷавонони факултетҳо ва мухлисони риштаи футбол ва волейбол иштирок доштанд.

Сараввал сардори шуъбаи тарбия Давлатшо Каримзода иброз доштанд, ки дар партави сиёсати варзишпарваронаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва дар доираи дастури раӢсати донишгоҳ ҷиҳати тарғиби тарзи ҳаёти

солим, ҷалби ҷавонон ба варзиш ва таҳким бахшидани равоҷи дӯстӣ миёни ҷавонон бо ибтикори шуъбаи кор бо ҷавонон, шуъбаи тарбия ва кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва мудофияи шаҳрвандӣ мусобиқаҳои варзиши футбол ва волейбол ташкил гардидааст.

Дар идома мудир шуъбаи кор бо ҷавонон Муродов Муҳаммад, мудир кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва мудофияи шаҳрвандӣ Намозов Тошқул тартиби баргузори мусобиқаҳо ба дастаҳо шарҳ доданд. Баъди садо додани Суруди миллӣ мусобиқа оғоз гардид ва дар навбати аввал бозӣ дар байни дастаҳои факултети биология бо химия баргузор гардид.

Қайд намудан лозим аст, ки бозиҳои минбаъда ҳамарӯза аз рӯи ҷадвали тасдиқгардида, берун аз раванди таълим баргузор мешаванд.

ДАСТОВАРД

ДУ ХОНАНДАИ ЛИТСЕЙ БА ДАВРИ ҶУМҶУРИЯВИИ ОЗМУНИ «ИЛМ – ФУРӢГИ МАЪРИФАТ» РОҶХАТ ГИРИФТАНД

29 сентябри соли 2025 маросими ҷоизасупорӣ ба ғолибони даври шахрии Озмуни ҷумҳуриявии «Илм – фурӯги маърифат» бо иштироки муовини Раиси шаҳри Душанбе Абдурахмонзода Абдурахмон баргузор гардид.

Боиси ифтихори аҳли омӯзгорону хонандагон аст, ки ду нафар хонандаи литсей ба даври ҷумҳуриявии озмун роҳхат гирифтанд. Аз ҷумла, Раҷабзода Алиҷон дар номинатсияи «Ихтироҷкорӣ ва навоарӣ» ҷойи дуюм ва Раҷабзода Бузургмеҳр дар номинатсияи «Химия» ҷойи сеюмро сазовор гардид.

Ғолибон аз ҷониби мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе бо диплом, ҷом ва мукофотпулӣ қадрдонӣ шуданд.

МАҶФИЛИ «ШОҶНОМАХОНӢ» ДАР ФАКУЛТЕТИ ФИЛОЛОГИЯ ТОҶИК ОҒОЗ ШУД

Таърихи 7-уми сентябри соли 2025, бо ташаббуси Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ба хотири сазовор пешвоз гирифтани 34-умин солгарди Истиқлоли давлатӣ аксияи ҷумҳуриявии «Тозагии соҳил» дар шаҳри Душанбе баргузор гардид.

Бо мақсади арҷгузорӣ ба шахсияти бузурги адабиёти классики тоҷик Ҳақим Абулқосим Фирдавӣ, омӯзиши таърих ва осори пурғановати миллӣ, таҳкими ҳудодоҳӣ ва ифтихори ватандорӣ, тибқи Амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Низомномаи Озмуни ҷумҳуриявии «Шоҳномахонӣ» тасдиқ гардидааст.

Дар ҳамин замина имрӯз дар факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ бо иштироки устодону донишҷӯён ва намоёндагони раӢсати илм маҳфили «Шоҳномахонӣ» ба кори худ оғоз кард.

Нахуст, декани факултет профессор Зикирзода Ҳобилҷон донишҷӯёнро бо шарту тартиби баргузори Озмуни ҷумҳуриявии «Шоҳномахонӣ» муфассал ошно

намуда, ҷанбаҳои муҳими он, аз ҷумла талабот ба иштирокдоронро шарҳ дод.

Сипас, дотсенти кафедраи назария ва таърихи адабиёт Шерализода А.Ш. дар бораи арзиши бузурги «Шоҳнома», рисолати мондагори он барои имрӯз ва оянда, инчунин ташаббуси фарҳангпарваронаи Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон суханронӣ намуд.

Дар идома, донишҷӯён бо шавқу завқ порчаҳо аз достонҳои «Шоҳнома»-ро кироат карданд.

Дар фарҷом, устодони кафедра Солеҳов Ш. ва Элбоев В. дар музокирот иштирок намуда, доир ба аҳамияти Озмуни ҷумҳуриявии «Шоҳномахонӣ» ва роҳҳои ҷоннок намудани фаъолияти маҳфил андешаҳои худро баён доштанд.

Мо имрӯз дар марҳалаи такомули давлати миллии худ қарор дорем. Дар ин давраи тақдирсоз рӯ овардан ба осори гузаштагони маъруфи халқи тоҷик ва тамаддуни оламшумули он дар тақвияти раванди ташаккули андеша ва худшиносии миллӣ, таҳкими асосҳои ҷомеаи мутамаддини шаҳрвандӣ ва заминаи маънавии давлати соҳибистиқлоли Тоҷикистон воситаи созандае мебошад. (Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 15 апрели 2009).

Раҷабзода Сирочиддин Икром – доктори илмҳои кимиё, профессор, муовини ректор оид ба корҳои илми ДДОТ ба номи Садриддин Айни

Пешвои миллат, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар суҳанрониҳои худ, алалхусус дар Паёмҳои хеш донишмандони таърих, тамаддун ва фарҳангу адабиёти миллатро омилҳои асосии таҳкими ваҳдат, давлатдорӣ ва истиқлоли миллӣ шумориданд ва зиёиёнонро даъват намуданд, ки «ба умқи ҳазорсолаҳои дури таҳонаҳои соқити пурасори таърих» роҳ пайдо кунанд, таърихи миллатро омӯзанд ва дурдонаҳои тамаддуну фарҳанг ва адабиёти миллатро дастрасии ҷамагон қарор диҳанд. Дар ин амали хайр, пеш аз ҳама, ҳуди Сарвари давлат иқдом намуданд ва силсилаи китоби «Тоҷикон дар оинаи таърих»-ро доир ба таърихи миллат навиштанд ва перомунӣ қору амал ва фаъолияти эҷодӣ сиёсии абармардонии таърихи миллат чун Куруши Кабир, Спитамен, Зардушт, Имоми Аъзам, Исмоили Сомонӣ, Абӯалӣ ибни Сино, Ҷалолуддини Балхӣ, Мир Сайид Алии Ҷамадонӣ, Садриддин Айни ва дигарон асари мондагори хеш - «Чехраҳои мондагор»-ро таълиф карданд, ки имрӯз чун дастури раҳнамо барои донишҷӯёну донишпазӯхон ва алалхусус зиёиёни асили кишвар хидмат менамояд.

Мо дар арафаи ҷашни сию чорумин солгарди Истиқлоли Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорем. Ҷашни Истиқлол моро водор менамояд, ки ба гузашти дуру наздики таърихи миллат рӯ биоварем, онро биёмӯзем, то ба кунҳои маъноии истиқлолу озодӣ бирасем, зеро миллате, ки аз таърих сабақ намеомӯзад, ногузир ба тақдор

он аст. Баъзе бар он назаранд, ки гӯё Истиқлоли миллӣ чун тухфаи яздонӣ баъд аз пошхӯрии Иттиҳодия Шуравӣ ба мо насиб гашта бошад. Аммо як назари иҷмолий ба таърихи фарҳангу адаби миллат собит менамояд, ки руҳияи истиқлолхоҳӣ ва озодманишӣ тору пути ҳастии миллати моро танидааст. Мафҳуми озодихоҳӣ ё худ истиқлолталабӣ дар адабу фарҳанги мо падидаи нав нест, балки реша дар қаъри таърих дорад ва метавон гуфт, ки аз даврони нахусттамаддун ва нахустдавлати мардуми ориёӣ, аз «Эълomiaи ҳуқуқи башар»-и Куруши Кабир сарчашма мегирад. Бунёдгузори давлати ориёии Ҷаҳонманишӣ Куруши Кабир дар дунёи қадим алорағми ҷама шоҳону давлатдорони худкома дар Эълomiaи худ озодии инсонро тарғибу тарвиҷ кард. Дар китоби муқаддаси ойини зардуштӣ - «Авесто», ки ёдгори хаттии ниёкони тамаддунофарӣ мо дар аҳди бостон аст, озодии инсон мақоми хос дорад. Дар адабиёти асримиёнагии мо низ озодии инсон аз паёмҳои асосии мавзуи шеъри шоирони бузурге амсоли Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, Абулқосим Фирдавсӣ, Умари Хайёму Ҳофизӣ Шерозӣ ва ҳазорони суҳанварони дигар аст, ҳарчанд ки ин озодӣ бо мақсаду маромҳои гуногун баён шудааст. Чунончи, яке аз паёмҳои аслии ғазалиёти Ҳофизӣ Шерозӣ озодии инсон аст аз ҳама гуна тааллуқот, ки ўро аз расолати худ дур мебарорад:

**Ғуломи ҳиммати онам, ки
зери чархи кабуд
Зи ҳар чӣ ранги тааллуқ
пазирад, озод аст.**

Мафҳуми озодӣ ба маънии сиёсии он дар адабиёти даврони Шуравӣ бештар мавқеъ пайдо мекунад ва аз «Суруди озодӣ» ё худ «Марши хуррият»-и устод С. Айни сар карда, то ашъори ҷавоншоирони он даврон мафҳуми озодӣ ба тарзҳои гуногун тарғибу ташфиқ шудааст. Дар адабиёти даврони Истиқлол ин мафҳумҳои истиқлолу озодӣ тобиши миллӣ мегирад, ки метавон садҳо мисол овард. Хулоса, мафҳуми истиқлолу озодӣ дар фарҳангу тамаддуни мо - тоҷикон мафҳуми нав нест, балки реша дар қаҳри таърих дораду дар ҳама давру замон озодихоҳию истиқлолталабӣ аз мавзӯҳои марказии адабу фарҳанги мо будаву ҳаст. Ва ин Истиқлоли давлатӣ ба мо-тоҷикон ба осонӣ даст надод, ҷони 150 ҳазор тоҷику тоҷикостониро ҷанги таҳмилии шаҳрвандӣ рабуд. Панҷ соли ҷанги шаҳрвандии иқтисодии моро ба куллий хароб кард

ИСТИҚЛОЛИ МИЛЛӢ – НАМОДИ САОДАТУ САРБАЛАНДИИ МИЛЛАТ

@RustamEmomali

ва аз ҳама бадтар, хатари аз харитаи ҷаҳон нопадид гардидан ба Тоҷикистони тозаистиқлол таҳдид мекард. Душманони миллати тоҷик ба ҳеҷ ваҷҳ намехостанд ин миллати нақунодро соҳибдавлату соҳибистиқлол бинанд. Душманони хоричӣ бо воситаи нуқарони дохилиашон тарҳи нобудии миллатро кашиданд ва ҷанги таҳмилии шарҳвандиро пиёда намуданд. Воқеан, метавон Иҷлосияи 16-уми Шурои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро оғози давлатдорӣ навини ин миллати куҳанбунёди тозаистиқлол шумурд. Ваҳдати миллӣ давлати моро аз нобудӣ раҳонд ва миллати ҷафодид ба роҳбарии Сарвари хирадмандаш рӯ ба созандагӣ овард.

Аммо ин ҳама дастовардҳои замони Истиқлол, ки чун офтоб равшан аст, набояд моро форигҳол гардонад. Имрӯз низ душманони миллат ба марзу буми кишвари мо чашм дӯхтаанд ва фарзандони ноҳалафу хоини миллат ба бадном кардани давлати тоҷик машғуланд. Замони муосир замони бархурди тамаддунҳост. Дар ин ҷидоли тамаддунҳо ҳамон миллат солим менамояд, ки тамаддуну фарҳанги ғайӣ дошта бошад суннатҳои миллӣи худро сармашқи зиндагиаш қарор диҳад ва фарзандҳояшро дар руҳияи ифтихори миллӣ тарбият намояд. Агар сарбозони ҷонфидои Ватан марзу буми кишварро бо ҷони худ дифоъ мекунанд, пас, вазифаи ҷонии зиёиён - рӯ-

шанфикрон аст, ки насли наврас, ҷавонони Ватанро дар руҳияи ифтихори миллӣ тарбият намоянд. Хушбахтона, миллати тоҷик дорои фарҳангу адаби бузург ва суннатҳои миллии созандаест, ки дар тулии таърихи пурҳаводис маҳз ин мероси маънавии ниёкони боси бақои миллат гаштааст. Пешвои миллат, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба ин нуқта ишора намуда, омӯхтани мероси маънавии ниёконамонро сарчашмаи асосии худшиносии миллӣ ва таҳкими давлатдорӣ доништаанд: «Мо ба гузашта ба хотири парастии содалавҳонаи ниёгон не, балки барои тақвияти рӯҳи созандагӣ, бузургдошти хотираи нахустҷаҳоди роҳҷушӣ мо, ки дар дарозии таърих ба иқдомҳои нав камар баста, ба дастовардҳои бузурги ғайриодӣ ноил гаштаанд, рӯ меоварем. Охир, як сарчашмаи воқеии худшиносии миллӣ, қабл аз ҳама, бунёди давлати соҳибистиқлол, ваҳдати миллӣ, рӯ овардан ба гузаштаи пурифтихор, ҳифзи тамаддуни мероси фарҳангии ниёгон ва поси хотири шахсиятҳои тавонову фарзандони бузурги миллат мебошад». Вазифаи ҷонии мо - зиёиёни кишвар аст, ки ин дастури супоришҳои Пешвои миллатро сармашқи кори худ қарор диҳем ва дар таҳкими сулҳу Ваҳдати миллӣ, дар руҳияи ифтихори миллӣ тарбият намудани ҷавонони Ватан саҳим бошем.

Таджики считаются одной из самых цивилизованных наций и народов с древней историей и культурой, что подтверждается историческими источниками.

Но после Великого правления саманидов, у таджиков появилось собственное независимое государство. С образованием Таджикской ССР в составе Советского Союза у нас не было полной самостоятельности. Как подчеркивал Лидер нации Эмомали Рахмон, история нашей государственной независимости, хотя и насчитывает четверть века, - это жизнь нации. Действительно, обретение государственной независимости Таджикистана 9 сентября 1991 года поистине знаменует собой новую эпоху для таджикского народа и возрождение национальной государственности и проведение крупных политических реформ.

Сегодня исполняется 34 года Независимости Республики Таджикистана. За этот короткий исторический период достигнутые успехи и достижения привели нашу республику к беспрецедентным победам и достижениям. Одним из уникальных достижений эпохи независимости, является сохранение таджикской национальной государственности от угрозы исчезновения. В начале независимости, из-за вмешательства внешних сил и корыстных интересов, в Таджикистане началась вынужденная гражданская война, что обострило политическую обстановку в стране.

К счастью, проведение XVI сессии Верховного Совета Республики Таджикистан в Худжанде и избрание Эмомали Рахмона Председателем Верховного Совета и Главой государства таджикского народа ознаменовали собой уверенные шаги на пути к полной национальной независимости и укреплению основ государственности. Следует отметить, что Основатель мира и национального единства, Лидер нации, Президент Республики Таджикистан, уважаемый Эмомали Рахмон сыграл центральную роль в современной истории Таджикистана, являясь лидером, который помог стране пройти через сложные периоды политической нестабильности, экономических трудностей и внутренних конфликтов. Когда Эмомали Рахмон был избран главой государства, Таджикистан находился в состоянии хаоса. Благодаря его усилиям по организации мирных переговоров с оппозиционными силами в 1997 году было подписано Мирное соглашение, положившее конец конфликту.

Новое правительство страны во главе с Эмомали Рахмоном с момента проведения 16-й сессии Верховного Совета постоянно реализует эффективные меры по обеспечению мира и стабильности. Процесс укрепления независимости и построения таджикской национальной государственности можно объяснить и проиллюстрировать несколькими аспектами и историческими деяниями Главы государства как основателя независимого Таджикистана.

Создание государственной власти, основных ветвей политической власти и основ государственного управления считалось одним из важнейших и ключевых путей и средств

НАИВЫСШАЯ ЦЕННОСТЬ ТАДЖИКИСТАНА – ЭТО ЕГО НЕЗАВИСИМОСТЬ

укрепления независимости и построения современного таджикского государства. Важнейшей задачей на этом пути было проектирование системы государственного управления и создание механизма управления страной. После восстановления конституционной власти Верховный Совет Республики Таджикистан принял ряд важных нормативных правовых актов, направленных на восстановление парализованной деятельности государственных органов, укрепление государственной независимости. Принятие на 16-й сессии Верховного Совета документов «Об утверждении Положения о Государственном флаге Республики Таджикистан» и «Об утверждении Положения о Государственном гербе Республики Таджикистан» явилось свидетельством того, что становление независимого государства, Таджикистан вступил в новый этап после провозглашения независимости (24 августа 1990 года) и Декларации о государственной независимости Республики Таджикистан (9 сентября 1991 года).

Одним из важнейших и принципиальных вопросов, возникших на начальном этапе независимости, стал выбор правильного пути к государственности, определение формы правления, политической системы и государственного устройства.

Именно дальновидная политика Основателя мира и национального единства, Лидера нации Эмомали Рахмона позволила разрешить кризис в стране путем переговоров и примирения. С апреля 1994 года по июнь 1997 года в зарубежных странах, как ближнего, так и дальнего зарубежья, проходили переговоры и 27 июня 1997 года в Москве был подписан знаменательный и исторический документ для таджикского народа и нашего независимого государства – Общее соглашение об установлении мира и национального согласия в Таджикистане.

Достижение мира, стабильности и национального единства создало благоприятные условия для принятия и реализации правовых актов, среднесрочных и долгосрочных программ и стратегий политических, правовых, экономических и социальных реформ.

С первых шагов на посту главы государства, Эмомали Рахмон избрал путь построения демократического, правового, светского, единого и социального государства и приложил на этом пути огромные усилия. Новоизбранный глава таджикского государства ещё в своём Послании от 12 декабря 1992 года в числе первоочередных задач обозначил следующие вопросы: «Необходимо обновить правовую базу Республики Таджикистан, усовершенствовать её с учётом норм международного права и заложить основу для создания нового государства – демократического правового государства». Одним из важнейших событий для нашей национальной государственности, является принятие на всенародном референдуме Конституции Республики Таджикистан, определившей дальнейший путь нашего

государства как суверенного, демократического, правового, светского и единого государства.

Провозглашение государственной независимости Республики Таджикистан и коренные изменения в политической, экономической и социальной жизни страны обусловили необходимость принятия новой Конституции. Постановление Верховного Совета Республики Таджикистан «О провозглашении государственной независимости Республики Таджикистан» предусматривало принятие новой Конституции. Этот исторический документ, заложил прочную правовую основу для разработки и принятия новой Конституции независимого Таджикистана. Указом Президента Республики Таджикистан, через пять месяцев после провозглашения государственной независимости, 10 февраля 1992 года, начала свою работу рабочая группа по разработке проекта Конституции во главе с Н. Хувайдуллоевым. Рабочая группа готовила проект более двух месяцев и представила его Верховному Совету. 22 апреля того же года, он был рекомендован к всенародному обсуждению и опубликован в печати 28 апреля. Однако, беспорядок на основе норм Конституции Республики Таджикистан (6 ноября 1994 года) приняты конституционные законы, кодексы и подзаконные акты, укрепляющие правовые основы национального государства. Реализация положений Конституции ускорила процесс переговоров между законной властью и оппозицией, что погасило пламя гражданской войны в Таджикистане.

Изменения и дополнения в Конституцию, принятые на всенародном референдуме 26 сентября 1999 года, 22 июня 2003 года и 22 мая 2016 года, придали значительный импульс реализации отдельных положений Мирного соглашения, укрепления основ национального единства, обеспечению безопасности и стабильности в обществе, приведению национальных правовых актов в соответствие с признанными Таджикистаном международными договорами, уточнению компетенции и сфер деятельности государственных органов.

Именно Конституция определила и обозначила путь, избранный народом Таджикистана в построении демократического, правового, светского, единого и социального государства, закрепила его в законе и представила Таджикистану миру как независимое государство.

Другим важнейшим шагом на пути построения национального государства и самобытности таджиков является создание новой национальной правовой системы. Разработка новой правовой системы как фундамента нового государства, способа и средств её построения стала основой устойчивого политического, экономического, социального, идеологического развития и, в целом, торжества демократии, прав и свобод человека, создав условия и возможности для становления гражданского общества.

Создание национальной правовой системы путем разработки и принятия национальных законов - «Об упорядо-

Исламзаде Дж. – декан романо-германского факультета

чении торжеств и обрядов в Республике Таджикистан» и «Об ответственности родителей за образование и воспитание детей» - явилось одним из редких достижений на пути строительства национального государства, которое было принято именно по инициативе и под руководством Лидера нации.

Национальная правовая система Таджикистана, учитывающая нормы международного права, правовые реформы, инициированные Лидером нации, с первых дней были приняты всеми народами и различными странами, представив Таджикистан на международной арене, как подлинно демократическое, правовое государство. Начало нового века открыло широкие возможности для реализации реформ и государственных программ во всех отраслях экономики страны. Эти меры начали приносить плоды уже в 2000 году, достигнув самых высоких показателей с начала независимости. Именно, в этот период, началось Послание Президента Республики Таджикистан к Маджлиси Оли Республики Таджикистан, которое послужило руководством программы и планом действий на будущее, путеводителем, перспективным и судьбоносным документом, имеющим созидательную и конструктивную миссию и вносящим достойный вклад в дальнейшее развитие страны.

В Посланиях Президента Республики Таджикистан обсуждаются итоги прошедшего года по основным направлениям внутренней и внешней политики страны, определяются и конкретизируются перспективы развития всех сфер и отраслей народного хозяйства, включая замысел, цели и задачи, тактические пути и средства достижения стратегических, основных и ключевых целей.

После обретения государственной независимости Республика Таджикистан проводит политику открытых дверей во внешней политике и наладила плодотворное сотрудничество с влиятельными международными организациями и институтами, такими как

Продолжение на стр. 13

ГИРОМИДОШТИ АРЗИШҶОИ ИСТИҚЛОЛ ВАЗИФАИ МОСТ!

**Саидов Баҳодур -
мудирӣ шуъбаи дуоми
ДДОТ ба номи С.Айнӣ**

Мо дар арафаи таҷлили пуршукӯҳтарин иди миллӣ – 34-умин солгарди истиқлоли давлати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорем. Истиқлол барои Тоҷикистони азизи мо сулҳ, озодӣ, ободӣ, қаромати инсонӣ, саодати абади ба армуғон овард. Дар тӯли 34 соли истиқлол Тоҷикистон ба оромтарину босуботтарин кишвари минтақа табдил ёфта, бо азму иродаи матин ба сӯи ояндаи шукуфон роҳ мепаймояд. Имрӯзҳо Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар қаҳон ҳамчун кишвари ташаббускор дар ҳалли масоили глобалӣ ва таъсиргузор дар танзими равандҳои сиёсии минтақа мешиносанд. **Аз ин рӯ, бо боварӣ гуфта метавон, ки дастовардҳои Тоҷикистон дар соли 2025 таҷассумгари чеҳраи миллат буда, воқеан кафили ҳифзи манфиатҳои миллӣ мост.**

Тоҷикистон дар масири истиқлол сол то сол дар таҷмиби истиқлолияти сиёсӣ муваффақ мегардад. Ин аз иқдомҳои созандаи Пешвои миллат, азму иродаи сиёсии мардуми диёр ва ҷонибдорӣ соҳибкорон аз ин иқдомҳои арзанда маншаъ мегардад. Равнақи қорҳои созандагиву ободонӣ, бунёди мактабҳо, қасрҳои фарҳанг, рамзҳои давлатдорӣ миллӣ Тоҷикистонро ба ҷодаи азими таҷмиби пояҳои сиёсӣ иқтисодии истиқлол раҳнамон менамояд. Мо шӯҳиди он гардем, ки зимни сафарҳои қорӣ Сарвари давлат ба шаҳру навоҳии кишвар садҳо иншооти нави замонавӣ, баҳусус биноҳои наву ҳозиразамони соҳаи маориф мавриди истифода қарор гирифта ва барои бунёди як қатор иншооти нав санги асос гузошта мешавад.

Дар суҳанронии имсолаи Пешвои миллат ба муносибати Рӯзи дониш ва дарси сулҳ таъкид шуд, ки илова ба маблағҳои бучетӣ ҳар сол ба соҳаи маориф аз ҳисоби лоиҳаҳои сармоягузори давлатӣ маблағҳои зиёд ҷудо карда мешаванд. Бояд гуфт, ки дар 34

соли соҳибистиқлоли соҳаи маориф аз ҳисоби бучети давлатӣ 67,4 миллиард сомонӣ ва аз ҳисоби лоиҳаҳои сармоягузори давлатӣ 6,2 миллиард сомонӣ, яъне дар маҷмуъ, 73,6 миллиард сомонӣ маблағгузорӣ гардидааст.

Истиқлоли давлатӣ барои миллати тамаддунсози мо падидаи бемислу боазамати таърихӣ, ки силсилаи воқеаҳои сарнавиштсозро дарбар мегирад ва бинобар ин, мо бояд онҳоро аз дидгоҳи фарохтару баландтар таҳқиқу тақдир намоем. Ҳадафҳо ва стратегияи рушди Тоҷикистон соҳибистиқлол, ҳифзи амнияти иттилоотӣ, гиromидошти арзишҳои миллӣву умумибашарӣ, таҷмиби пояҳои давлатдорӣ ва сулҳу ваҳдати миллӣ зарурати ислоҳоти соҳаи маорифро дар даврони истиқлол пеш овард.

Сарвари давлат зимни суҳанронӣ ба муносибати Рӯзи дониш ва дарси сулҳ иброз доштанд, ки бо шарофати истиқлоли давлатӣ имрӯз дар соҳаи маориф 11 лоиҳа ба маблағи 4 миллиарду 300 миллион сомонӣ татбиқ шуда истодааст. Таъриқи даврони соҳибистиқлоли музди меҳнати қорандони соҳаи давра ба давра беш аз 20 баробар зиёд карда шуд. Бо дарназардошти мунтазам афзудани шумораи аҳоли ва вобаста ба ин зиёд шудани шумораи хонандагон зарур аст, ки соҳтмони мактабҳо, синфхонаҳои иловагӣ ва бо таҷҳизоти таълимии замонавӣ таъмин кардани онҳо вусъат бахшида шавад.

Дар ҷодаи иқтисод низ дастовардҳо назаррасанд. Танҳо дар соли 2024-ум 740 қоргоҳу қорхонаҳои нави истеҳсолӣ бунёд гардида, дар ин бахш, дар маҷмуъ, қариб 20 ҳазор ҷойи қорӣ ташкил карда шудааст.

Суръати миёнасолони рушди соҳа дар ин давра дар сатҳи 15 фоиз таъмин гардид, ки бо дарназардошти имконияту иқтидорҳои мавҷуда барои ноил шудан ба ҳадафи саноатикунони босуръати кишвар қидду қаҳди созандаро тақозо дорад.

Воқеан, 34 соли истиқлол ба мо дарки афкори нави миллӣро талқин кард, андешаи миллӣи моро ғанӣ намуд, қаҳонбинии сиёсии мо таҳаввули қиддӣ пазируфт ва муҳимтар аз ин, қаҳон чеҳраи нави Тоҷикистонро шинохт. Имрӯз дар афкори қаҳонӣ Тоҷикистон ҳамчун кишвари ободу сулҳофар, ташаббусқору ваҳдатзо муаррифӣ мешавад. СММ ва дигар созмонҳои байналмилалӣ ташаббусҳои Президенти кишвари моро пайваста дастгирӣ менамоёнд, зеро дар онҳо ормонҳои мардуми сайёра ва орзуҳои умумибашарӣ бозтоб шудаанд. Аз ҳама муҳимтаринаш ин ки Истиқлолият барои мо, тоҷикон, дар роҳи сулҳофарӣ таҷрибаи нодири таърихиеро ба вучуд овард, ки созмонҳои байналмилалӣ онро барои дигар кишварҳои дар ҳоли низоъ намунаи беҳтарин донистанд. Аз ин рӯ, ҳифзу гиromидошти ин арзишҳои бебаҳои миллӣ вазифаи ҳар яки мост.

ҲАРАКАТИ ОЛИМПӢ ҲАМЧУН САМТИ АФЗАЛИЯТНОКИ ФАЪОЛИЯТИ ЛИТСЕИ НАЗДИ ДОНИШГОҲ

Ҳаракати олимпӣ яке аз самтҳои муҳими фаъолияти таълимӣ ва тарбиявӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ маҳсуб мешавад, ки ҳадафи асосии он ҷалби хонандагони болаёқат ба илмомӯзӣ, тақвияти истеъдодҳо ва баланд бардоштани савияи донишу малақаҳои онҳо мебошад.

**Комрони Маҳмадқарим –
роҳбари ҳаракати олимпии
Литсейи назди ДДОТ ба номи С. Айнӣ**

Литсейи назди Донишгоҳи давлатии омузгори Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ дар шашмоҳаи аввали соли 2025 фаъолияти пурсамарро дар ин самт амалӣ намуда, як қатор дастовардҳои назаррас ба даст овард.

Дар ҳамин замина ҳамасола аз ҷониби Маркази дарёфт ва рушди истеъдодҳои Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон олимпиадаи ҷумҳуриявии фаннӣ аз рӯйи 13 фанни таълимӣ баргузор мешавад. Хонандагони литсей дар даври шаҳрии олимпиадаи фаннӣ (моҳи январ) фаъолон ширкат варзида, 6 нафар аз онҳо соҳиби роҳат ба даври ҷумҳуриявӣ гардиданд. Дар даври ҷумҳуриявӣ, ки дар шаҳри Ҳисор ва Душанбе доир шуд, 6 нафар намоёндагони литсей иштирок намуда, 5 нафар сазовори ҷойи сеюм гардида, бо диплом ва медалҳои Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон қордонӣ шуданд.

Ғайр аз олимпиадаҳои фаннӣ, хонандагони литсей дар як қатор озмонҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ ширкат варзиданд. Дар озмони байналмилалӣ математика ва химия, ки моҳи март баргузор шуд, фаъолон иштирок намуда, онҳо 1 ҷойи дуум, 1 ҷойи сеюм ва 2 ҷойи ифтихориро ба даст оварданд.

Дар даври ноҳиявии Озмони ҷумҳуриявии «Тоҷикистон – Ватани азизи ман» 4 хонандаи литсей аз номинатсияи «Сарояндагӣ» иштирок намуд, ки аз онҳо 2 нафар соҳиби ҷойҳои дуум ва сеюм гардида, ба даври шаҳрӣ роҳ ёфтанд. Дар даври шаҳрӣ ҳарду хонанда сазовори ҷойи сеюм шуда, бо диплом ва мукофотпулӣ ба маблағи 5 ҳазор сомонӣ қордонӣ гардиданд ва ба даври ҷумҳуриявӣ роҳат гирифтанд.

Дар Озмони ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» низ дастовардҳои назаррас ба даст омаданд: 5 нафар хонандагон ба даври ноҳиявӣ роҳ ёфтанд. Аз онҳо ду нафар — Алпамова Фараҳнош ва Қурбонализода Алиакбар — то даври шаҳрӣ расида, мутаносибан соҳиби ҷойҳои якум

ва сеюм гардида, ба даври ҷумҳуриявӣ роҳ ёфтанд. Дар ин давр онҳо аз ҷониби Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе бо диплом ва мукофотпулӣ — мувофиқан 30 ҳазор ва 15 ҳазор сомонӣ — қордонӣ шуданд.

Дар даври ноҳиявии Озмони ҷумҳуриявии «Илм – фурӯғи маърифат» 14 хонандаи литсей ширкат варзида, соҳиби 2 ҷойи якум, 2 ҷойи дуум ва 4 ҷойи сеюм гардида, ҳамагӣ 8 нафар ба даври шаҳрӣ роҳ ёфтанд. Умедвор аз он ҳастем, ки ин хонандагони литсей омодагӣҳои худро қиддӣ ба роҳ монда, дар давраҳои баъдӣ ба дастовардҳои назаррас мушарраф мегарданд.

Ҳамзамон, дар литсей як қатор чорабиниҳои дохилимуассисавӣ аз ҷумла: маҳфили «Шоҳномаҳои», ки ҳар ҳафта дар китобхонаи донишгоҳ баргузор мешавад; озмонҳои «Расми беҳтарин» ва «Иншо» бахшида ба Рӯзи Артиши миллӣ; озмони шеър ва суруд дар васфи модар бахшида ба Рӯзи модарон; озмонҳои бахшида ба 80-солагии Ҷанги Бузурги Ватанӣ (иншо, расм, шеър) ва амсоли инҳо баргузор гардиданд, ки ин чорабиниҳо дар баланд бардоштани ҳисси худшиносӣ ватандӯстии насли наврас ва ҷавонон саҳми назаррас мегузоранд.

Дар ин робита бахшида ба 80-солагии Ҷанги Бузурги Ватанӣ аз ҷониби «Русский дом» дар Донишгоҳи миллӣи Тоҷикистон озмони шеърҳои баргузор гардид. Хонандагони литсей дар он фаъолон иштирок намуда, 9 нафар соҳиби ҷойи ифтихорӣ ва аз ҷониби ташкилкунандагон бо диплом ва туҳфаҳои хотиравӣ сарфароз гардониданд.

Яке аз дигар дастовардҳои муҳим дар фаъолияти литсей он аст, ки дар моҳи март соли 2025 ду хонандаи муассиса бо стипендияҳои бонифуз сарфароз гардиданд: яке бо стипендияи Раиси шаҳри Душанбе ва дигаре бо стипендияи Раиси ноҳияи Исмоили Сомонӣ. Ин муваффақият на танҳо ифтихори литсей мебошад, балки барои дигар хонандагон ангази қиддиест, то дар роҳи омузиши илму дониш қӯшиши бештар намуда, ба қуллаҳои боз ҳам баландтар ноил гарданд.

Маврид ба зикр хос мебошад, ки ғолибони ҳамаи ин озмонҳои чорабиниҳои фарҳангӣ аз ҷониби роҳбарияти донишгоҳ ва маъмурияти литсей бо ифтихорномаҳо ва туҳфаҳои хотиравӣ қордонӣ карда мешаванд.

Дар ҷамъбасти метавон гуфт, ки фаъолияти самти ҳаракати олимпии Литсейи назди ДДОТ ба номи С. Айнӣ дар шаш моҳи аввали соли 2025 назаррас мебошад. Натиҷаҳои ба дастмада шаҳодат медиҳанд, ки ҳам омузгорон ва ҳам хонандагон бо масъулияти баланд қор бурда, барои таҷмиби мавқеи литсей дар сатҳи ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ саҳми арзанда гузоштаанд.

Бо тақия ба ин дастовардҳо, метавон итминон дошт, ки дар солҳои оянда хонандагони литсей натиҷаҳои боз ҳам беҳтар ба даст меоранд ва ба рушди соҳаи маорифи кишвар ҳиссаи арзандаи худро мегузоранд.

Истиқлолият дар таърихи давлатдории тоҷикон ва саршавишти миллати тоҷик оғози марҳилаи сифатан нав гардида, барои шинохт ва дарёфти арзишҳои тамаддуну фарҳанги миллӣ заминаи устувору пойдор фароҳам овард. Эмомалӣ Раҳмон

Давлате, ки дар он эҳтиром ба арзишҳои миллии он зиёд бошад, дар он сарҷамъии миллат, дӯстиву рафоқат, муҳаббат ба арзишҳои миллӣ ва муқаддасоти он зиёд мегардад. Ҳамаи ин танҳо ба шарофати расидан ба истиқлолият муҳаббат мегардад. Аз ин ҷиҳат истиқлолиятро неъмат бебаҳо гуфтаанд. Истиқлолият дар таърихи башарӣ воқеаи хеле бузург ва тақдирсоз буд. Барои халқи тоҷик офаридагор роҳбарро насиб гардонид, ки барои иттиҳод ва мутаҳидии мардум саъю талошҳои зиёд намуда, халқи худро сарҷамъ намуда, сулҳу сафоро барои миллат ба даст овард. Асосгузори сулҳу ваҳдати имилӣ-Пешвои муаззами миллат Эмомалӣ Раҳмон сиёсатмадор, фидокор, созанда ва пешбарандаи ҷомеаи навин мебошад ва ин донишмандию қудратмандии Пешвои муаззми миллат барои халқи мо мактаби давлатдорӣ ва ибратомӯз аст. Талошҳои Пешвои муаззми миллат Эмомалӣ Раҳмон баҳри зиндагии шоиста ва осоиштаи мардум мебошад. Дар урфият меғунд, ки «Шундан кай бувад монанди дидан». Агар мо ба гузашта назар афканем ва имрӯзаро ба он муқоиса намоем хеле пешравиҳо дида мешавад. Дар тӯли 34 соли истиқлолияти дар кишвар тағйироти зиёд дар самтҳои гуногун: иқтисодӣ, иҷтимоӣ, маданияту фарҳанг ба амал омад, ки ин баҳри сулҳу осоиштагӣ, ваҳдату пойдорӣ миллӣ, таъмини рушди устувори иқтисодиву иҷтимоӣ, таҳкими худшиносию ҳудодоҳӣ ва баландравии ҳисси меҳанпарастии ватанпарварӣ дар ҷомеаи муосир мусоидат намуд.

ИСТИҚЛОЛИЯТ – КАФИЛИ СУЛҲ

Пойдории давлат ва миллат нишоннаи истиқлол аст. Пешвои муаззми миллат дар яке аз ҳамоишҳо низ таъкид карда буданд, ки «Мардуми мо хело хуб дарк намудаанд, ки ҳамаи пешравиҳои кишвари маҳбубамон пеш аз ҳама аз баракати сулҳу субот, истиқлолу озодӣ ва ваҳдати миллӣ ба даст омад». Хушбахтии миллат ҳам дар ҳамаин аст, ки мардум озодона ва хушхолона зиндагӣ ва бо ҳам кору фаъолият намуда истодаанд. Имрӯз бо шарофати Пешвои муаззми миллат чандин муассисаҳои замонавӣ сохта ба истифода дода шудаанд, ки насли наврас ва ҷавонони мо дар чунин шароит пайваста меомӯзанд ва соҳиби илму донишҳои замонавӣ гашта истодаанд. Ин аст, ки имсол дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии кишвар ба низоми баҳузурии 10 балла гузаштанд. Яъне тавассути ин шакли баҳузурии хонандагон бештар барои аз худ намудани фанҳои таълимӣ истифодаи манбаъҳои иловагии иттилоотӣ дар иҷрои корҳои мустақилона, худомӯзӣ дар раванди дарс ва берун аз дарс ва ғайра имконоти навро ба даст меоранд.

Дар ин самт ба ҳар як шаҳрванди кишварро зарур аст, ки барои ҳифзи истиқлоли давлатӣ ва таҳкими пояҳои давлатдорӣ миллии тоҷик ҷаҳд намоёнд ва дар хотир дошта бошанд, ки ҳар як иқдому ташаббусе, ки имрӯз Пешвои муаззми миллат анҷом медиҳад, барои халқи худ ва фардои ободи фарзандонамон, яъне наслҳои оянда иқдоми зарурӣ мебошад.

Дарк намудани ҳисси ватандӯстӣ, худшиносии миллӣ ва садоқат ба Ватан ҳам мафҳумҳои мебошанд, ки дар азму иродаи мардум, баҳусус ҷавонон бо та-

лошҳои зиёд мустаҳкам карда шудаанд. Пешвои муаззми миллат, Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон таъкид намудаанд: «Миллате, ки худро намешинасад, ба арзишҳои миллии худ эҳтиром намегузорад, он миллат соҳибдавлат буда наметавонад». Дар ҳақиқат дуруст аст, чунин шахсон, ки нисбат ба Ватан хиёнат мекунанд, онҳо чи будани миллат ва давлатро намедонанд. Пас, бояд андеша намуд, ки истиқлолият чӣ тавр ба даст омад? Ҳисси баланди ватандӯстии Пешвои муаззми миллат буд, ки миллати мо ба ҳеч як мушкили нигоҳ накарда, истиқлолиятро дар мамлакат пойдор намуд.

Ташвиқи бедории миллӣ, зиракию хушғеири сиёсӣ, ҳисси баланди ифтихори ватандориву ватандӯстӣ, густариши ғояҳои ҳудодоҳиву худшиносии миллӣ ва муҳимтар аз ҳама, таҳкими ваҳдати миллиро Пешвои миллат вазифаи муқаддаси ҳар як фарди бонангу номуси миллат меҳисобад.

Ташкил ва гузаронидани ҷашнҳои илмӣ фарҳангӣ хусусияти байналмиллалӣ ва таърихӣ дошта, дар тарбияи ахлоқӣ ва ҳисси ватандӯстиву меҳанпарастии ҷавонон аҳамияти калон дорад. Пешвои муаззми миллат таъкид карда буданд, ки «зиёён ҷароғи равшани маърифат ва нури ақлони ҳар кишвар ва давлатанд». Аз ин рӯ, масъулияти аҳли илму фарҳанг барои оромиву осоиштагӣ, ваҳдату ягонагӣ, пойдорӣ сулҳ ва тарбияи наслҳои ҷавон дар руҳияи худшиносии миллии ватандӯстӣ нисбат ба ҳама қишрҳои дигари ҷомеа ниҳоят бузург аст.

Мамадносирова М.М. – н.и.п., омӯзгори кафедраи педагогика ва психологияи синфҳои ибтидоии факултети педагогика

Мо шукрона аз он кунем, ки чунин як Сарвари хирадманду донишманд, оқилу доно, сиёсатмадор, ватанпарвару инсондӯст насибамон гардида аст. Агар мо ба кишвари ҳамсоя ва давлатҳои дар ҳоли низоъ назар кунем, мушоҳидаи менамоям, ки мардуми ин давлатҳо аз ҷанг хаста гардида пайваста орзу мекунанд, ки чунин роҳбар мисли Эмомалӣ Раҳмон дошта бошанд, ки дар сарзаминашон сулҳу сафоро пойдор намоёнд.

Бинобар ин ба мо зарур аст, ки таълиму тарбияи наслҳои имрӯзаро дар асоси талаботи замони муосир ба роҳ монда, дар онҳо ҳисси баланди ватанпарастии ватандориро тарбия намоем, то ки онҳо ба қадри ин неъмат бебаҳо расанд ва саъю кӯшиш намоёнд, ки донишҳои баланди касбиро соҳиб шуда, дар наъунамои кишвари азизамон сахми арзанда гузоранд.

НАИВЫСШАЯ ЦЕННОСТЬ ТАДЖИКИСТАНА – ЭТО ЕГО НЕЗАВИСИМОСТЬ

Первый на стр. 15

ООН, ОБСЕ, ОИС, Всемирный банк, Международный валютный фонд, Азиатский банк развития, Исламский банк развития и другими активными международными структурами. Позиции страны в региональной и международной политике значительно укрепились.

Республика Таджикистан, являясь активным участником региональных и международных интеграционных объединений, таких как СНГ, ШОС, ЕвразЭС, Организация экономического сотрудничества, Организация исламского сотрудничества, постоянно вносит свой вклад в решение актуальных экономических и политических проблем, в том числе транснациональных угроз современному миру. Президент страны Эмомалӣ Раҳмон предлагает новые инициативы по решению афганского вопроса, предотвращению терроризма и экстремизма, решению проблем нехватки воды, экологии и изменения климата на планете, которые приняты ООН.

Лидер нации, говоря о дружественных отношениях и взаимовыгодном сотрудничестве Таджикистана с его близкими соседями – республиками Центральной Азии и государствами-участниками СНГ, подчеркнул, что со-

трудничество с этими странами имеет особый статус в системе межгосударственных отношений Таджикистана, и эти связи развиваются по всем направлениям и будут расширяться.

Таджикистан в соответствии с принципами политики открытых дверей и своими долгосрочными стратегическими целями будет укреплять дружественные отношения и сотрудничество с странами исламского мира, Ближнего Востока, Южной Азии, Юго-Восточной Азии, Тихоокеанского региона, Африки и Америки.

Одним из наиболее конструктивных и объединяющих факторов национального самосознания являются обычаи, обряды и традиции, сложившиеся и развивавшиеся на протяжении многих веков. В период подготовки и празднования национальных и государственных праздников и мероприятий народ сплочается вокруг Правительства и Главы Нации, проявляя огромное старание, преданность и поддержку их высокому проведению. В связи с празднованием государственных и национальных праздников создаются многочисленные новшества. Массовое участие в этих традиционных и культурных мероприятиях придаёт народу праздничный и общественный дух.

Для решения задачи возрождения национального мышления, пробуждения национального самосознания, формирования национальной идеи, охватывающей все слои общества, важным условием является монополия государства. В рамках этого процесса празднование Навруза было объявлено национальным праздником, а ООН признала его всеобщим праздником. Также чествование и почитание памяти деятелей культуры и духовности и всемирно известных произведений прошлого, таких как международные конференции, посвященные тысячелетию «Шахнаме» Фирдоуси (1994), 680-летию и 700-летию Мир Сайида Али Хамадони (1995, 2015), 675-летию и 700-летию Ходжи Камала (1996, 2020), 1000-летию Носира Хусрава (2003), 1025-летию Абуали ибн Сино (2005), 800-летию Мавланы Джалалуддина Балхи (2007), 1150-летию Абуабдуллы Рудаки (2008), 600-летию Абдурахмона Джоми (2014), 150-летие Накиб-хана Туграла Ахрори (2015 г.), 90-летие академика Бободжона Гафурова (1998 г.), 100-летие Мирзо Турсунзаде (2011 г.) и т.п. имеют особое значение для национального самосознания, а также для ознакомления мира с выдающимися личностями и историей таджиков.

По инициативе Главы государства поэтапное празднование важнейших исторических и культурных событий таких, как 1100-летие государственности Саманидов (1999), 2500-летие древнего города Истаравшан (2002), год прославления арийской цивилизации (2006), 2700-летие города Куляба (2006), год чествования Великого Имама (2009), 3000-летие крепости Гиссара (2015) и других, связывает наше прошлое с настоящим.

Лидер нации в своих выступлениях всегда подчеркивает, что «Обретение независимости – очень сложная и трудоемкая задача, но защита победы и достижений независимости – еще более сложная и ответственная задача».

Ценить независимость и свободу, чтить заслуги Основателя мира и национального единства, Лидера нации, Президента Республики Таджикистан уважаемого Эмомали Раҳмона, защищать избранный таджикским народом путь, поддерживать разумную, мудрую и дальновидную политику Президента страны, защищать государственную независимость Таджикистана, вносить вклад в создание национального, правового и демократического государства таджиков. является человеческим сознательным и гражданским долгом каждого из нас.

ИСТИҚЛОЛИЯТ – РАМЗИ ИФТИХОР ВА ХУДШИНОСИИ МИЛЛӢ

Зикрзода Ҳобил – декани факултети филологияи тоҷик

Ҳарчанд ибтидои Истиқлоли давлатӣ дар фазои шодиву сурур таҷлил гардид, аммо дар фурсати кӯтоҳ ҷойи ин шодмонӣ нишотро ҷанги таҳмилию хонумонсӯз фаро гирифт. Аммо ин ҷанги барбодгар натавонист боиси аз байн рафтани эҳсоси баланди ватандорӣ мардуми кишвари мо гардад. Баръакс, ҳар як сокини кишварро водор сохт, ки бо масъулияти том барои ҳифз намудан, пуштибонӣ кардан, тақвият бахшидан ва ҳамчун арзиши муқаддастарини давлату давлатдорӣ дарк кардан ва пос доштани он талош варзад.

Қобил ба зикр аст, ки эҳсоси баланди дарки моҳияти Истиқлоли давлатӣ дар заминаи хушқу холӣ ба даст намеояд. Барои дарёфти арзиши Истиқлоли давлатӣ, пеш аз ҳама, доштани фаҳму дарки аслу воқеияти моҳияти Ватан, дониши комили таърихӣ, фарҳангӣ, фалсафӣ ва сиёсӣ шартӣ муҳим мебошад. Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар муқаддимаи китоби «Тоҷикон дар оинаи таърих» сароҳатан таъкид месозанд, ки барои ҳифзи худшиносии миллӣ ва Истиқлоли давлатӣ ҷавоб ҷустан ба ин саволҳо роҳест ба сӯи саодат ва комёбиҳои беназир:

«Мо кистем, аз кучо ва дар кадом дудмон сабзидаем? Нахустачодамон кӣҳо буданд, аз кучо омаданд ва дар кадом марзу бум ошён доштанд?»

Ташаққули фарҳангу тамаддун ва давлату давлатдорӣ тоҷикон кай оғоз ёфта ва аз кадом сарчашма ибтидо мегирад?

Мақому ҳиссаи таърихӣ миллати мо дар пайдоишу пешрафти тамаддуни муштаркаи ориёнаҷодҳо аз кучост? Забони модарӣ, расму оини аҷдодӣ, мероси таърихӣ фарҳангӣ ва усули давлатдорӣ мо бунёди миллӣ дорад ё аз дигар халқиятҳои соҳибтамаддун ба мо гузошта?

Ин саволҳо мебошанд, ки ҷавобашон дониши амиқ меҳояд ва ҳар фарди бедордили ватанро зарур аст, ки барои ҷавоб ҷустан пайи тадбир ва талош бошад.

Дар даврони Истиқлоли миллӣ рӯкҳои давлат ҳамчун пояи асосии

Истиқлоли давлатӣ шароитро фароҳам овард, ки сарзамини куҳанбунёди мо эҳёи дубора ёфт ва маҳз бо шарофати ин падидаи нодири таърихӣ, миллати мутамаддини мо тавонист баъд аз ҳазор сол соҳиби давлати миллӣ гардад. Ин ормоне буд, ки қарнҳо равшанфикрону озодихон, олимону адибон, сиёсатмадорону давлатшиносони мо дар замири хеш мепарвариданд. Хушбахтона, ин дастоварди бузурги таърихӣ ба мо эҳдо гардид.

давлатдорӣ ва заминаи пешрафти ҷомеа маҳсуб ёфта, ҳифзу таҳкими он барои ҳар як шаҳрванди кишвар вазифаи муқаддас аст. Яке аз рӯкҳои асосии давлат ин забон мебошад. Забонро, ки падидаи бузурги фарҳанги миллӣ меноманд, ҳамчун василаи ҳувиятсоз барои вусъати ҷаҳонбинӣ ва ҳифзи арзишҳои маънавии халқу миллат хидмат менамояд.

Шоҳиди ҳол ҳастем, ки забони тоҷикӣ имрӯз дар соҳаҳои сиёсат маориф, илм, фарҳанг мавқеи устувор дорад. Бо туйфули сиёсати давлатӣ, рушду инкишофи забони тоҷикӣ ҳам дар дохили кишвар ва арсаи байнал-

болотар аз он, шиносномаи миллати азизам, рӯи поки гузаштагонам ва оинаи осори ниёконам мебошад».

Мутаассифона, баъзе аз камхирадони ва ё ноогоҳон муътақид бар онанд, ки донишмандони забони тоҷикӣ моро то «фурудгоҳ» роҳнамо менамояд. Беҳабар аз он, ки ин забон аз минбарҳои бузурги байналмилӣ то даҳҳо маротиба садо додааст ва минбаъд ҳам садо хоҳад дод, зеро ин забон зери ҳимояти бузурге қарор дорад.

Пешвои муаззами миллат барои афроде, ки аз омӯзиш ва таҳкими забону таърихи миллат канорагирӣ намуда, беъътиной зоҳир менамоянд,

Таваҷҷуҳ ба ин рӯкҳои муҳими давлатӣ аз рӯзҳои аввали соҳибистиқлоли бештар гардид. Ба хоҳири бузургдошти забони тоҷикӣ як қатор санадҳо ва барномаҳои давлатӣ қабул карда шуд. Барои рушду ташаққули он заминаи ҳуқуқӣ фароҳам омад. Дар қатори дигар ҷашнҳои миллӣ Рӯзи забони давлатӣ эълон гардид, ки ҳамасола бо шукӯҳу шаҳомати хосса таҷлил карда мешавад.

Бешак, метавон гуфт, ки дар сарғаи ин ҳама ташаббусҳо шахсияти бузурги таърихӣ, фарзанди фарзонаи миллат, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон истодааст. Ӯ

милалӣ вусъати комил ёфта истодааст. Имрӯзҳо дар тамоми мақомоти давлатӣ, қонунгузорӣ ва, умуман, дар ҳама соҳаҳои забони расмӣ фаъолият ба ҳисоб меравад. Забонро метавон ҳамчун рамзи ваҳдат ва пояи худшиносии миллӣ донист. Забони миллӣ иқтидор ва имконияти муттаҳидсозии ҷомеа ва давлатро дошта, нигоҳдошт ва ҳастии миллат, сутуни давлатдорӣ, рамзи истиқлолият ва ваҳдати миллӣ аз он вобастагии калон дорад.

Воқеан, забони тоҷикӣ ин шиносномаи миллат ва гувоҳӣ аз осори бузурги ниёконамон аст. Ин меҳру муҳаббат ва садоқат ба забони давлатиро Пешвои миллат дар ҷилди 2-юми китоби «Забони миллат – ҳастии миллат» чунин тасвир намудаанд: «Барои ман забони тоҷикӣ на танҳо воситаи гуфтугӯю муошират ба ҳисоб меравад, балки

таъкид сохтаанд: «Миллате, ки забон, тафаккури миллӣ, таъриху адабиёт, расму оин ва арзишҳои фарҳангиашро қадр намекунад, пояҳои Истиқлолиятро низ чандон дер пуштибонӣ карда наметавонад». Дар замони собиқ чунин расм шуда буд, ки тамоми ҳуҷҷату санадҳо ва баромадҳои расмӣ бо забони ғайр сурат мегирифт. Яъне, дар кишваре, ки номаш Тоҷикистон буд, забони асосии мардумаш дуумдараҷа ба ҳисоб мерафт. Ҳатто қор ба он дараҷае расида буд, ки зиёни бузурги кишвар бо забони ғайридавлатӣ дар хонаҳояшон суҳбат мекарданд. Бо забони тоҷикӣ суҳбат карданро барои худ ор медонистанд ва ин забонро забони мардуми музофот медонистанд. Баъзе аз фарзандони онҳо то кунун бо забони тоҷикӣ суҳбат карда наметавонанд.

дар китоби мазкур як нуктаи муҳими дигареро бо камоли садоқат ва аз рӯи ихлосу самимият чунин таъкид мекунад: «...ба ин забони шевои шоирона сидқан арҷ мегузорам, бо ҳисси баланди ватандӯстӣ аз минбарҳои баланд бо ин забон сухан мегӯям, аз лаҳни шакарину дилнишинаш лаззати маънавий мебарам ва ҳастиямро бо ҳастии забон пайванд доништа, ин гавҳари хушоб ва дурри ҷаҳонтобро пайваста ситоиш ва тарғиб менамоям».

Хулоса, метавон гуфт, ки ҳар як фарди кишварро зарур аст, ки ба хоҳири таҳаввули забони тоҷикӣ онро бояд дӯст дорем, барои бақои он талош варзем ва саъй намоем, ки ин забони ширину шево ғанитару нерӯмандтар гардад.

НАВСОЗӢ

СИНФХОНАҶО БО МИЗУ КУРСИҶОИ
ИСТЕҶСОЛИ ПАРКИ ТЕХНОЛОГИИ
ДОНИШГОҶ МУҶАҶҶАЗ ГАРДИДАНД

Ҷиҳати фароҳам овардани шароити мусоиди таҳсил ва баланд бардоштани сатҳи таълиму тарбия, синфхонаҳои факултетҳои химия, психология, инчунин Литсейи назди Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни бо мизу курсиҳои нав таҷҳизонида шуданд.

Мизу курсиҳои мазкур дар Парки технологияи Донишгоҳ мутобиқ ба талаботи муосир истеҳсол гардида, дорои сифати баланд ва шакли зебо мебошанд.

Ин иқдом гувоҳӣ аз он медиҳад, ки До-

нишгоҳ на танҳо дар самти тайёр кардани мутахассисони соҳибтаҳассус, балки дар рушди истеҳсолот ва таъмини муассисаҳои таълимӣ бо лавозимоти худӣ низ саҳми арзанда мегузорад.

ШАРОИТИ БЕҶТАР
БА ОМУЗГОРОН ВА
ДОНИШҶУЁН

Бо дастури раёсати Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни ҷиҳати фароҳам овардани шароити боз ҳам хубу муносиб барои омӯзгорону донишҷуён, баъди солҳои тӯлонӣ қорҳои таъмири дар як қатор факултетҳои донишгоҳ ба анҷом расиданд.

Дар доираи ин иқдом роҳравҳо,

шифтҳо, саҳну зинаҳои факултети психология, инчунин факултети забони англисӣ ва забонҳои Шарқ дар шакли наву зебо тарроҳӣ ва пурра таъмир гардиданд.

Ин амал шаҳодати таваҷҷуҳи пайвастаи роҳбарияти донишгоҳ ба муҳити таълимӣ ва таъмини шароити муосир барои таҳсилу тадрис мебошад.

ШАНБЕГИИ ДАСТАҶАМЪОНА БАҶРИ ТАҶЛИЛИ ШОИСТАИ
34-СОЛАГИИ ИСТИҚЛОЛИ ДАВЛАТӢ

Таърихи 7-уми сентябри соли 2025, бо ташаббуси Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ба хотири сазовор пешвоз гирифтани 34-умин солгарди Истиқлоли давлатӣ аксияи ҷумҳуриявии «Тозагии соҳил» дар шаҳри Душанбе баргузор гардид.

Ҷадафи асосии иқдом — саҳм гузоштан дар ободиву зебоии кӯчаву хиёбонҳо ва тозаву озода нигоҳ доштани соҳили дарё мебошад.

Дар ин шанбегӣ омӯзгорон, кормандон ва донишҷуёни Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни фаъолона иштирок намуда, бо заҳмати содиқона дар амалиёти тозақорӣ саҳми арзанда гузоштанд.

Ин гуна иқдомҳо на танҳо ба зебоии муҳити зист мусоидат менамоянд, балки ҳисси масъулиятшиносӣ ва ватандӯсти ҷавонро низ тақвият мебахшанд.

ДАСТОВАРД

ҒОЛИБИЯТИ ДОНИШҚЎЁНИ ДОНИШГОҲ ДАР ДАВРИ ШАҲРИИ ОЗМУНИ ЧУМҲУРИЯВИИ «ИЛМ – ФУРҶИ МАЪРИФАТ»

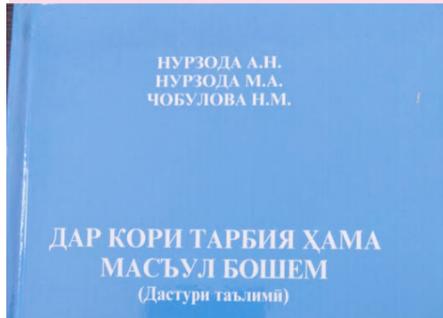
Рӯзи 29 сентябри соли 2025 бо иштироки муовини Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Абдурахмонзода Абдурахмон маросими ҷоизасупорӣ ба ғолибони даври шаҳрии Озмуни ҷумҳуриявии «Илм – фурӯғи маърифат» баргузор гардид.

Боиси ифтихор аст, ки нух нафар донишқӯёни Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни дар озмуни мазкур бо ишғоли ҷойҳои намоён сазовори роҳхат ба даври ҷумҳуриявӣ гардиданд.

Маъмурият ва ҳайати профессорону омӯзгорони донишгоҳ ғолибонро барои ин дастоварди шоиста табрик гуфта, барояшон пирӯзиҳои нав дар даври ҷумҳуриявӣ орзу менамоянд.

ДАР КОРИ ТАРБИЯ ҲАМА МАСЪУЛ БОШЕМ

Бо чунин унвон дастури таълимии профессор Нурзода Абдулбоқӣ, Нурзода Меҳрафрӯзи Абдулбоқӣ, Чобулова Наргиза Мемондӯстовна интишор гардид.

Дастури таълимии мазкур масъалаҳои мубрами тарбияи насли наврас ва ҷавонро тибқи меъёрҳои нави таҳсилот, тадқиқотҳои навин, таҷриба ва комёбиҳои педагогикаи умумибашарӣ ва педагогикаи миллиро дарбар мегирад.

Дастури "Дар кори тарбия ҳама масъул бошем" дорои маводи арзишманди таълимӣ буда, барои донишқӯён, омӯзгорон, роҳбарони синф, кураторон ва ихлосмандони соҳаи маориф, ки ба тарбия ва таълими насли наврас таваҷҷуҳ зоҳир менамоянд, тавсия мешавад.

МУБОРАК БОД

Равшани Ҳамроҳ – номзоди илмҳои филологӣ, устоди кафедраи забон ва адабиёти факултети педагогикаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни, барои маҷмӯаи шеърҳои «Шасти Равшан» бо қарори Раёсати Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон бо Ҷоизаи адабии ба номи Мирзо Турсунзода дар соли 2025 сарфароз гардонида шуд.

Ин дастоварди шоистаро самимона табрик гуфта, ба ӯ саломатӣ, илҳами тоза ва комёбиҳои нав дар роҳи хидмат ба илму адабиёт орзумандем.

ЧОПИ МАҚОЛАИ ОМУЗГОРИ ДОНИШГОҲ ДАР МАҶАЛЛАИ БОНУФУЗИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ – ИМА

Мақолаи илмӣ декани факултети физикаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни, номзоди илмҳои физика ва математика, дотсент Талбақзода Фарҳод, дар яке аз маҷаллаҳои бонуфузи байналмилалӣ — Science Publishing Group (Нью-Йорк, ИМА) ба нашр расид.

Мақола, ки ба илмҳои дақиқ бахшида шудааст, таҳти унвони "On the Conditions of Ensuring Uniform Almost Periodic Functions of the Class of Entire Functions" нашр гардид, ба масъалаҳои муҳими таҳлили математикӣ ва функсияҳои марбут ба он бахшида шудааст.

Чопи чунин мақолаҳои илмӣ гувоҳи рушди илмӣ-тадқиқотӣ дар донишгоҳ мебошад. Нашри корҳои омӯзгорони донишгоҳ дар маҷаллаҳои сатҳи ҷаҳонӣ имконият фароҳам меорад, ки онҳо таҷрибаи худро мубодила намуда, дастовардҳои илмӣ худро дар сатҳи байналмилалӣ муаррифӣ ва аз ҷамътоёни худ аз кишварҳои дигар донишҷӯи навро фаро гиранд.

ОМУЗГОРИ ЧАВОН

САРМУҲАРРИР: КЕНҶАЗОД ФАРИДУН
ҲАЙАТИ МУШОВАРА: ИБОДУЛЛОЗОДА АҲЛИДДИН АЙНУЛЛОЗОДА НАҲТУЛЛО РАҶАБЗОДА СИРОҶИДДИН ХОҶАЗОД САИДУРОД МАҲКАМОВ МАҲМАДҶОН
Нашрияи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни

Суроғи мо: 734003, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 121.
Телефон: 224-55-06

Нашрия таҳти рақами 495 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон номнавис шудааст.
Адади нашр: 1000 нусха